

Tri výročia, ktoré tvoria len jedno!

Tento nadpis sa vzťahuje na roky 2004, 2005, 2006! Spolu s Pannou Máriou a ako ona, ktorá „zachovávala všetky slová vo svojom srdci“, ponúkame tu úvahu uplynulých i súčasných udalostí, ktoré môžu posilniť naše bytie dcér kresťanskej lásky.

2004: 150. výročie vyhlásenia dogmy o Nepoškvrnenom počatí

Je nemožné zrátať veľkosť tohto tajomstva, ktoré živí našu modlitbu a osvecuje naše záväzky. Ozveny z novembra - decembra 2004 chceli mimoriadnym spôsobom osvetliť, ako sa nám Boh dáva úplne cez Máriu, tú, ktorá je Nepoškvrneným počatím nášho Boha. O tejto pravde viery sa má viac rozjímať ako ju vysvetľovať. Je tiež pripomienkou Božieho plánu s ľudstvom a pozvaním žiť podľa jeho lásky. Keď sme slávnostne prežívali 8. december 2004, silnejšie sme znovu začuli výzvu byť „*pred jeho tvárou svätí a nepoškvrnení v láske*“, ako píše svätý Pavol vo svojom liste Efezanom (1, 4).

V priebehu tohto roku 150. výročia vyhlásenia dogmy vstúpili do platnosti obnovené Konštitúcie a Štatúty. 29. novembra 1633 - podobne ako dvanásť apoštolov vo Večeradle spolu s Máriou, aby pokračovali v poslaní Ježiša Krista - zišlo sa 12 mladých vidiečaniek okolo svätej Lujzy, aby zapálili ohňom lásky svet chudobných. K tomu „*si vzali si k sebe*“ Pannu Máriu ako jedinú Matku. 29. novembra 2004 dcéry kresťanskej lásky na celom svete spolu s Pannou Máriou sa zaangažovali žiť obnovené Konštitúcie, zaktualizované pre dnešnú dobu.

2005: 175. výročie zjavení v kaplnke na ulici Bac

Nevedeli by sme odhadnúť dopad posolstva zázračnej medaily v Bazilike sv. Petra v Ríme 8. 12. 1854, pri prehlásení definície o Nepoškvrnenom počatí. Mohli by sme povedať, že 27. 11. 1830 zasiahla P. Mária osobne, aby akoby „pohla“ Cirkev“ k slávnostnému prehláseniu jej Nepoškvr. počatia za pravdu viery.

V priebehu r. 2005 sme pripravovali svoje srdcia na slávenie 175. výročia úvahami niektorých častí posolstva zjavenia. 27. 11. 2005 sme spoločne vzdali Bohu vďaka za týchto 175 rokov prosieb „*Bez hriechu počatá...*“ a za 175 rokov vďačných modlitieb za nespočetné množstvo prijatých milostí.

2006: 200 rokov od narodenia svätej Kataríny Labouré

Rok 2006 nás navracia k podstate posolstva zjavení, ktoré nám odovzdala a predovšetkým žila sestra Katarína. Ako sama povedala, *«nič nevedela»* a Boh z tohto „nič“ vykonal veľké veci. Stala sa dôverníčkou Nepoškvrnenej i pokornou služobnicou chudobných, ktorá kráčala v stopách sv. Vincenta a sv. Lujzy.

Zhodou okolností troch po sebe nasledujúcich rokov nám Panna Mária akoby chcela pripomenúť, aby sme sa zahľadeli na svedkyňu, ktorú si vybrala, a spoznávali prostredníctvom Kataríninho života cestu svätosti jednej dcéry kresťanskej lásky.

Ako hovorí P. Laurentin: *«Zjavenie a medaila čoskoro nazývaná „zázračná“ viedli akoby k zabudnutiu skrytejšieho zázraku: Kataríninej svätosti... Pre ňu, podobne ako pre Bernadetu Soubirousovú, zjavenia neboli východiskovým bodom, alebo mávnutím čarovného prútika, ale chvíľkovým vzplanutím svätosti už hlboko vytváranej od detstva.. Dosahuje síce Tábor, ale hneď potom zostupuje a prijíma kríž.»*

Generálna predstavená sestra Evelyne vo svojom liste z 1. 1. 2006 napísala o sv. Kataríne: *«Vedela vytvoríť jednotu medzi životom modlitby, poznačenom výnimočnou láskou k Panne Márii a svojím životom v sesterskej komunite pre misiu, t. j. v službe Kristovi v chudobných. Prajem si, aby 200. výročie od jej narodenia nám bolo príležitosťou k prehĺbeniu jej duchovného odkazu pre súčasnosť.»* počas tohto roku sa budeme usilovať vstúpiť do dynamiky Kataríninho života, pohýnaného Božím Duchom.

Sv. Katarína vedela byť vynaliezavá v každodennom živote pri hľadaní odpovedí na nové potreby. Zaiste nám môže pomôcť žiť lepšie a pravdivejšie cestu lásky označenú Konštitúciami a Štatútmi.

Tento rok náš dvojmesačník otvára novú rubriku týkajúcu sa migrácie, aby sme uvažovali o tejto v mnohých provinciách už dávno uvedomenej realite. V súčasnosti fenomén migrácie národov je globálny, dotýka sa celého sveta a vzbudzuje nové druhy chudoby, čo apeluje na celú Spoločnosť v jej medzinárodnej realite. Prednášky a svedectvá budú vyňaté zo stretnutia sestier, pôsobiacich v službe migrantom, ktoré sa konalo v Materskom dome v septembri minulého roku.

**Duchovný
život****Pre dcéry kresťanskej lásky**

Materský dom, Paríž,
1. januára 2006

V priebehu roku Pán k nám prehováral rôznymi spôsobmi. V skutočnosti každý deň nám má čo povedať. Avšak kvôli našej pomalosti otvoriť svoje srdcia Božej prítomnosti v našom živote sa stáva, že v určitej chvíli nezbadáme, že k nám hovorí jasne a že nám prejavuje svoju lásku. Drahé sestry, na začiatku tohto roku 2006 by som sa rád s vami podelil o päť dôležitých chvíľ, ktorými Boh prehovoril ku mne, Cirkvi, svetu - a zvláštnym spôsobom vám všetkým - v práve uplynulom roku 2005.

Najskôr najdôležitejšou udalosťou môjho života v minulom roku bola smrť mojej mamy. Dva týždne strávené pri nej pred jej odchodom na večnosť mali veľký dopad na môj život ako osoby a kňaza. V deň môjho príchodu z Ríma, aby som s ňou mohol byť v utorok veľkého týždňa, prišla práve z nemocnice a bola umiestnená do ošetrovateľského strediska. Veľmi dobre vedela, že sú to jej posledné chvíle života.

Rád by som hovoril zvlášť o celom prvom dni, ktorý som strávil pri nej. Modlila sa ruženec a pozoroval som ju ako spala. Slzy sa mi tlačili do očí a začal som plakať. Zobudila sa a povedala mi: „Nie je nič v poriadku?“ Prosil som Pána o milosť, aby som mohol hovoriť z hĺbky svojho srdca v tejto bolestnej chvíli. Svojej matke som povedal: „Ako kňaz musím často hovoriť k ľuďom, ktorí prežívajú posledné okamihy svojho života. Naučil som sa ich počúvať a odovzdávať im posilu a Božiu lásku. Teraz nastala chvíľa pre mňa, aby som ako kňaz a syn čelil tomuto okamihu v živote jednej osoby, ktorú mám hlboko rád.“ Ako som tak plakal, mama ma objala a pošepla: „Všetko je v poriadku. Mám sa dobre. Som pripravená odísť na večnosť do Božieho príbytku.“

Najťažšia chvíľa nastala v deň, keď som sa musel vrátiť do Ríma. Obaja sme vedeli, že sa už nevidíme, aspoň nie v tomto živote. Veľmi silne sme sa objali, pričom som jej ďakoval za dar života a za lásku, ktorú mi darovala. Vždy budem vďačný Bohu, že mi udelil milosť vyjadriť to, čo som v hĺbke srdca cítil k svojej matke, hoci musím priznať, že to bolo ťažké a bál som sa to urobiť.

Tiež ďakujem Bohu, že mi dal odvahu opustiť ju, milosť môcť myslieť na ňu, zvlášť v jej utrpení a povzbudzovať ju na ceste k nebeskému Otcovi. Niekedy sa nám stáva, že sme veľmi privlastňujúci a egoistickí v našej láske. Boh nás neustále a pomaly pozýva, aby sme milovali hlbšie, aby sme sa stávali nezištnými v našej láske a mysleli najskôr na druhých.

Prosím Pána, aby nám všetkým pomáhal milovať, milovať zvlášť chudobných, milovať ich pre nich samých a nie pre nás. V izbe mám jeden citát: „Pane, chcem milovať chudobných a chcem ich milovať pre nich samých, a nie pre seba.“

Druhá udalosť, s ktorou sa chcem podeliť s vami a myslím si že je významná pre náš svet, je smrť Jána Pavla II. Keď som bol doma s mamou, tesne pred smrťou Jána Pavla II., mnohí komentátori hovorili o ňom ako o „výnimočnom“ človekovi. Keď to moja mama počula viackrát, pozrela sa na mňa a povedala: „Čo si myslíš o tom, keď hovoria že Pápež bol „výnimočným“ človekom? Vedel som v srdci, čo tým chcela povedať a jednoducho sme sa rozprávali. Povedal som: „Niekedy je to problém sveta, v ktorom teraz žijeme. Vytvárame z obyčajných ľudí takých výnimočných, že je nemožné napodobňovať ich.“

Pápež Ján Pavol bol obyčajným človekom. Zaiste si budeme na neho spomínať vďaka jeho spisom o slobode, pokoji a sociálnej spravodlivosti. Ale predovšetkým si budeme na neho spomínať, ako na Pápeža národov, človeka, ktorý dokázal ísť v ústrety svetu ľudí, byť blízko nich. Zmenil úplne tvár hierarchickej Cirkvi tým, keď sa predstavoval ako prístupná osoba, ktorá nie je nad niekým, nad ľuďmi, ale uprostred nich, s hlbokou úctou ku každej ľudskej osobe. Dokonca to i pripomenul po tom, ako sa ho niekto pokúšal vziať mu život, keď bol uprostred zástupu. Jeho odpoveď bola jedinečná – ako to vieme všetci: odpustenie. Nikdy nezanechal zástupy. Aj v tých najťažších chvíľach na konci svojho života, keď zápasil, zostal „Pápežom ľudu“.

My ako ľudia, ako Vincentská rodina, môžeme sa veľa naučiť od pápeža Jána Pavla II. Sme povolaní byť obyčajnými ľuďmi, nie nad druhými, ale medzi nimi, predovšetkým medzi chudobnými, prejavujú úctu ku všetkým Božím deťom. Keď rozjímame o svätých a blahoslavených našej vincentskej rodiny, chápeme, že všetci sme obyčajní ľudia. Zachovajme si tento štýl, aby sme ich mohli napodobňovať a byť vernými nasledovním Ježiša Krista v službe a evanjelizácii chudobných.

Tretou významnou udalosťou bola voľba nového pápeža. Svätý Otec Benedikt XVI. na začiatku svojho pontifikátu poukázal, že sám je jednoduchý a tichý. Nepokúša sa byť druhým Jánom Pavlom II. Zdá sa, že pozná svoje vlastné limity kvôli svojmu zdraviu a veku. Žije v nich. Najbližšie pri ňom som bol pri Svetových dňoch mládeže v Kolíne n/ Rýnom. Prejavil sa ako veľmi súcitná osoba, ktorá vie, čo má povedať a je si vedomý, čím je. Kiežby sme mohli všetci byť takými v každej chvíli svojho života v tomto novom roku 2006, aj keď musíme spĺňať určité úlohy. Z voľbou nášho nového pápeža som sa naučil jednu hlbokú pravdu: že Duch Svätý je naďalej prítomný v Cirkvi, aby nás viedol cez ľudí, ktorí sú povolaní viesť ju a aby sme my, ako údy Kristovho Tela, prehĺbili svoju vieru.

Od Pápeža Benedikta sa môžeme naučiť, ako žiť zvnútra naše obmedzenia, ako ich máme brať do úvahy pri našom konaní, ako byť súcitnými, ako máme byť sebou samými bez strachu, čo si druhí o nás pomyslia a bez obavy, či zadostučiníme ich očakávaniam.

Štvrtá dôležitá udalosť sa týkala vás všetkých dcér kresťanskej lásky a ňou bolo a je štúdium obnovených Konštitúcií. Po začiatku ich štúdia, vašou úlohou je teraz osvojiť si ich, prehĺbiť chápanie ich posolstva nielen toho, čo sa vás týka, ale i výziev. Nielen toho, na čo môžete odpovedať „amen“, ale aj toho, o čom pochybujete. Nech sa to stane vašou úlohou na tento rok 2006.

Dovoľte mi poznamenať určité spôsoby, ako skonkretizovať tieto úlohy. Stále sa modlite, drahé sestry, ale nielen za chudobných, ale i s chudobnými. V našich miestnych komunitách prežívajte dobre dar a sľub poslušnosti tým, že sa budete otvorene deliť s druhými o proces spoznávania Božej vôle pre vás všetky. Naďalej neúnavne slúžte chudobným a robte to nielen vzhľadom k tomu, čo vám vyhovuje, ale vzhľadom k tomu, čo im vyhovuje. Svedectvo vašej

modlitby, vášho komunitného života a vašej apoštolskej horlivosti pritiahne povolania. O tom som presvedčený.

Piatou dôležitou udalosťou v r. 2005 pre vás, dcéry kresťanskej lásky, bolo uznanie a veľká česť, ktoré dostala Spoločnosť dcér kresťanskej lásky ocenením Princa z Astúrie – ceny svornosti. Chváľme Boha za všetky veľké veci, ktoré vykonal prostredníctvom dcér kresťanskej lásky na celom svete v takej miere, že ich obetovanie sa v službe chudobným a ich láska k nim boli prehlásené na medzinárodnej rovine. Sestry celého sveta vo svojich vianočných prianiach spomínali, že ocenenie nie je len veľkou cťou, ale predstavuje tiež veľkú výzvu pre celú Spoločnosť dcér kresťanskej lásky. Je pozvaním, aby žili hlbšie to, čím sú.

Je tu výzva stále inkulturovať charizmu vo svete poznačenom laicizáciou, odmietnutím duchovných hodnôt, jeho nezaujmom o otázky náboženstva, viery a Boha. Pred vami stojí výzva, aby ste vedeli rozpoznávať, ako vy, ako spoločnosť apoštolského života v Cirkvi, môžete pomôcť svetu rozoznať semená Slova prítomného v každej ľudskej činnosti, ktoré sa usiluje o spravodlivosť a pokoj pre všetkých.

Vidím tu ďalšiu výzvu, a to určiť, ako pokračovať vo vašom poslaní služby chudobným. V súčasnosti mnoho rehoľných a laických spoločenstiev sa veľmi angažuje pre chudobných. Možno i z toho dôvodu sa znížil počet mladých, ktorí hľadajú Boha v službe chudobným v Spoločnosti dcér kresťanskej lásky, zvlášť v bohatých krajinách. Nie je to preto, že mládež a vôbec ľudia sa menej zaujímajú o pomoc ich bratom a sestrám v núdzi. Naopak, dnes je stále viac mladých, rehoľníkov alebo laikov, ktorí sa obracajú k tým, ktorí sú v núdzi. Ale v čom ste vy „jedinečné“? Nejde o to, aby ste začali súperiť s druhými, ktorí tiež slúžia chudobným. Ale pre čo sme „jedineční“? Mali by ste chváliť Boha a navzájom sa povzbudzovať tak, ako to uvádzajú Konštitúcie, zvlášť tak, že budete zápasit' pri odstraňovaní nespravodlivých situácií a ťažkostí, v ktorých sa nachádzajú chudobní.

Čo robíte pre túto výzvu? Myslím si, že naďalej máte vkladať dôveru v to, čím ste. Z jednej strany máte zostať verné vašim vlastným tradíciám, ale na druhej strane musíte ich vedieť inkulturovať tak, aby ste pomohli druhým, zvlášť chudobným spoznávať, ako ich Boh miluje. Vaša skúsenosť vám pomôže

milovať Boha tak, že budete milovať chudobných. Keď budete bližšie k chudobným, stanete sa bližšími Bohu. Sv. Vincent nám pripomína, že pravé náboženstvo – táto skúsenosť, alebo stretnutie s živým Bohom – sa nachádza medzi chudobnými (porov. SV XI, 200-201)

Dúfam, že týchto päť bodov (smrť mojej matky, Pápeža Jána Pavla II., voľba Pápeža Benedikta XVI., štúdium Konštitúcií a Cena svornosti Princa z Astúrie) vám pomôžu v určitej miere usilovať sa byť vernými Pánovi počas roku 2006.

Drahé sestry, využite chvíľu. Buďte tvorivými v prežívaní svojej charizmy. Prekonajte obavy. Buďte sebou samými a nie niekým iným. Kráčajte po boku chudobných. Rešpektujte ich. Hovorte Bohu „áno“ nielen vtedy, keď sa ticho prihovára vášmu srdcu a jeho slová vás potešujú, posilňujú, ale hovorte Bohu „áno“ aj vtedy, keď kladie vášmu srdcu výzvu, úlohu. Buďte si sestrami navzájom v komunite, aby ste mohli lepšie vidieť a rozpoznávať Božiu vôľu. Hľadajte neustále nové spôsoby ako žiť charizmu, a pritom mať na pamäti zodpovednosť povzniesť na Božiu slávu chudobných, ktorých Boh uprednostňuje. Žite v zhode a usilujte sa o pokoj. Umocňuje svoju túžbu hoc aj zomrieť za chudobných a proste si od Boha milosť žiť pre nich.

Nech Panna Mária zázračnej medaily, ktorej 175. výročie zjavení svätej Kataríny Labouré sme slávili 27. novembra m. r., sa za nás prihovára u svojho Syna Ježiša Krista, aby vás zahrnul svojimi hojnými milosťami.

P. G. Gregory GAY, CM
Generálny predstavený

List k 1. januáru 2006

Drahé sestry!

Milosť nášho Pána Ježiša Krista nech je vždy s nami!

«... a spolu s ňou nech pučí spravodlivosť všetkými pukmi» (porov. Izaiáš 45, 8)
Táto krátka veta proroka Izaiáša, ktorú sme počuli pri čítaní počas stredajšej Eucharistie v treťom adventnom týždni, zostala v mojej modlitbe a dnes vám ju chcem ponúknuť na úvahu. Dopĺňa moje srdečné prania požehnaného a svätého roku 2006.

Predtým, ako rozviniem svoje želania pre Spoločnosť a pre každú sestru, chcem vám poďakovať za bohatú korešpondenciu, ktorú som dostala od začiatku decembra. Skoro zo všetkých miestnych komunít mi prišli prania zároveň s opisom vašej priamej či nepriamej služby Kristovi v chudobných, alebo formou apoštolátu modlitby. Všetky vaše listy zdôrazňujú tiež zvýšený záujem o štúdium Konštitúcií a opisujete radosti a úlohy, ktoré pred vás stavia komunitný život. Úprimne ďakujem za túto deľbu, ktorá mi pomáha pochopiť reality, v ktorých žijete a tie mi často pripomínajú moje návštevy vykonané na viacerých miestach. Tieto reality tiež svedčia o vašej „veľkej láske k Ježišovi Kristovi, ktorý vás pobáda ísť k chudobným s odvahou, súcitom, tvorivosťou“ vašej túžby využiť čas milosti, ktorý nám je darovaný, v spätosti so Spoločnosťou a vášho záujmu o všetko, čím žije každá provincia.

Teraz sa vraciam ku krátkemu citátu proroka Izaiáša z úvodu tohto listu: «... a spolu s ňou nech pučí spravodlivosť všetkými pukmi». Zachytila ma, pretože mi pripomína veľkú nádej Božieho kráľovstva, nových čias, keď ľudstvo bude plne žiť v duchu blahoslavenstiev. Či nie je toto proroctvo najlepším želaním, ktoré môžeme priať súčasnému svetu na začiatku 21. storočia a ktoré si

môžeme priať navzájom? Ved' tým prajeme mužom a ženám dneška, aby spoznali Lásku, ktorá prišla na svet. Tým si prajeme, aby sme intenzívnejšie žili našu službu Kristovi v chudobných, našu vincentiskú misiu pri chudobných, našich bratov a sestier, ktorí sú znevýhodnení, zneužívaní a opovrhovaní.

Vieme, že táto *spravodlivosť, ktorá pučí* všetkými pukmi, nie je výsledkom vedeckého pokroku, nových technológií alebo vyhlásením ľudských práv... Duch Pána pôsobí v srdci človeka. Videli ste už zakvitnúť strom jedným razom? Len Pánov duch môže vzbudiť taký div.

Posolstvo Svätého Otca k Svetovému dňu pokoja nám pripomína, že spravodlivosť je jednou z podmienok pokoja. Pápež Benedikt XVI. opisuje pokoj ako *„spolužitie jednotlivých občanov v spoločnosti, kde vládne spravodlivosť a v nej sa, nakoľko je to možné, uskutočňuje dobro pre každého z nich.“* Č. 6.

Nedávne „Kompéndium“ sociálneho učenia Cirkvi rekapituluje stále platné učenie nasmerované k hľadaniu celistvého a solidárneho ľudského rozvoja. Analytický zoznam uvádza pod slovom spravodlivosť mnoho zaujímavých odvolaní sa na zdroje, ktoré sú pre nás, dcéry kresťanskej lásky, veľmi výrečné. Ved' naša služba Kristovi v chudobných nám dáva toľko príležitostí k budovaniu spravodlivosti a niekedy i k odvážnemu zápasu za ňu, aby sa mohol púčik rozvinúť. Prečítajme si napríklad poznámku pod listom, ktorý svätá Lujza napísala svätému Vincentovi 11. júla 1652: *«Naša sestra od galejníkov prišla včera za mnou celá uplakaná, pretože už nemala chleba pre týchto chudákov. Príčinou je, že veľa dlhujú pekárovi a tiež kvôli drahote chleba. Preto si všade požičiava a s námahou robí zbierky. Ale k dovŕšeniu bolesti pani vojvodkyňa z Aiguillonu chce, aby jej urobila zoznam galejníkov, o ktorých si myslí, že ich treba poslať preč.»* Chronologicky bližší text – Konštitúcia 24 e) – je tiež mimoriadne jasný o záväzku, ktorý máme mať v úsilí o nastolenie spravodlivejšieho sveta: *«Pri riešení záležitostí chudobných sestry rešpektujú osobitné situácie a podľa smerníc Cirkvi spolupracujú s tými, ktorí obhajujú ich práva. Angažujú sa v sociálnej oblasti, aby zmenili nespravodlivé štruktúry, ktoré zapríčiňujú chudobu.»*

Počas nepokojov, ktoré vypukli koncom októbra na viacerých francúzskych predmestiach, pri ktorých mladí výtržníci zapálili tisícky áut, biskupi rozhodne odsúdili násilie a neprípustné ničenie, ale zdôraznili spojenie medzi týmito výkrikmi „zdieraných z kože“ a túžbou po väčšej spravodlivosti, rovnosti šancí medzi ľuďmi pochádzajúcimi z migrácie. Biskupi ďalej ďakovali komunitám, ktoré žijú uprostred týchto bolestných mestských štvrtí, školám, ktoré prijímajú mládež prežívajúcu ťažkosti. Stretnutie sestier pôsobiacich v službe migrantom, ktoré sa konalo v septembri minulého roku v Materskom dome, prinieslo sestrám vzájomné obohatenie. Tému migrácie preberali podrobne a v medzinárodnom meradle. O niekoľko dní dostanete dokument, ktorý vydali účastníčky tohto stretnutia; navrhujú v ňom možné smery činnosti a úvahy na provinciálnej rovine.

Je dobré tiež citovať ďalšiu pozitívnu činnosť, ktorú sme podnikli v prospech sociálnej spravodlivosti. Ide o všetky projekty, ktoré ste zaslali na IPS (International Projects Service = Medzinárodná projektová služba) v záujme starostlivosti o chudobných. Od septembra 2004 34 provincií predstavilo 112 projektov, z ktorých 70 môže byť financovaných.

Vincentký pohľad na rok 2005 nám umožňuje vzdávať Bohu vďaku za všetky príležitosti, keď sme mohli slúžiť chudobným, modliť sa za nich a v ich mene, podľa peknej tradície zavedenej Margitou Naseau ešte pred rokom 1633. Chváľme Pána za mnohé aktivity vykonané v prospech obetí tsunami v južnej Indii, v Thajsku a v Indonézii, ako i po katastrofách, ktoré zasiahli štát Louisiana v USA, Strednú Ameriku, Karibské ostrovy, Južnú Ameriku, Kašmír a za pomoc poskytnutú obetiam násilia a egoizmu na všetkých kontinentoch. Cena svornosti roku 2005 udelená Spoločnosti Nadáciou Princa z Astúrie zdôrazňuje širšie „sociálne a humanitárne dielo pre chudobných a opustených, zrealizované za skoro štyri storočia a za prácu v mene spravodlivosti, pokoja a solidarity v celom svete“. Vzdajme vďaku Bohu i za toto, ďakujme mu, že nás povolal pokračovať v diele našich prvých sestier a... napredujme po tejto ceste!

Vincentký pohľad na začínajúci sa rok ma vedie k tomu, aby som vám zverila úmysly modlitieb. V Materskom dome budeme mať viaceré stretnutia: zástupcov vincentských spoločenstiev v januári,

novomenovaných provinciálnych direktorov v apríli, vizitátoriek v máji. Budú sa konať aj formačné stretnutia, zvyčajná vincentská „sesia“ a ďalšia venovaná sestram z Ázie. Modlime sa spoločne, aby všetky tieto stretnutia prispeli k lepšej službe Kristovi v chudobných.

V roku 2006 budeme sláviť 200 rokov od narodenia svätej Kataríny Labouré. Vedela vytvoriť jednotu medzi životom modlitby, poznačenom výnimočnou láskou k Panne Márii a svojím životom v sesterskej komunite pre misiu, t. j. v službe Kristovi v chudobných. Prajem si, aby 200. výročie od jej narodenia nám bolo príležitosťou k prehĺbeniu jej duchovného odkazu pre súčasnosť.

Náš nový rok zverujem Panne Márii, Matke Cirkvi a Matke Spoločnosti. Nech nás učí žiť pod Božím pohľadom, byť pozornými na jeho vôľu, a tak byť statočnými služobnicami!

Požehnaný a svätý rok 2006!

V srdečnej sesterskej oddanosti zostáva s vami spojená

Sestra Evelyne Franc
dcéra kresťanskej lásky

List k 2. februáru 2006

Drahé sestry!

V dnešný sviatok Obetovania Pána, ktorý je zároveň Svetovým dňom zasväteného života, som s vami v duchu spojená modlitbou. Spolu s vami vzdávam vďaka Pánovi za dar povolania, ktorým vás pozval nasledovať ho v Spoločnosti dcér kresťanskej lásky. Dnes dopoludnia som s radosťou predniesla nášmu Generálnemu predstavenému otcovi Gregory našu prosbu o obnovu sľubov. Cítila som vašu blízkosť počas tohto úkonu viery, ktorý som prežívala podobne ako vy „*v postoji vnútornej chudoby, ochotnej prijímať Ducha Svätého*“, výstižne vyjadrené v K. 36 b. V duchu som bola spojená s mladými sestrami a seminárskymi sestrami, ktoré nás sprevádzajú svojimi modlitbami, a tiež s vami všetkými, ktoré ste prosili o obnovu sľubov po prvý-, desiaty-, šesťdesiatykrát alebo ešte viac.

Otcovi Gregory som vyjadrila našu radosť z príslušnosti k Spoločnosti a túžbu po vernosti byť «obetované Bohu pre službu Kristovi v chudobných», čo chceme potvrdiť sľubmi služby chudobným, čistoty, chudoby a poslušnosti. Tiež som spomenula nedostatky a slabosti, ktoré sme zakúšali v praktizovaní týchto sľubov.

Náš generálny predstavený nám udeľuje milosť Renovácie na tohtoročný 25. marec, sviatok Zvestovania Pána, za čo som mu vyjadrila našu vďaku. Pozyvám vás teda k radostnej a horlivej príprave na našu nastávajúcu obnovu sľubov spolu s Pannou Máriou.

V podvečer – vďaka sestrám z domu Maria Immacolata, ktoré mi zabezpečili vstupenku do Baziliky sv. Petra – som sa mohla

zúčastniť na slávnostnej svätej omši, ktorej predsedal Svätý Otec Benedikt XVI. Bazilika bola zaplnená tisícami členov rehoľných kongregácií a inštitútov zasväteného života. Pápež vo svojej homílii zdôraznil, že všetci sme „výrečným znamením prítomnosti Božieho kráľovstva pre dnešný svet... ako strážne, ktoré sledujú a ohlasujú nový život už prítomný v histórii“. Prijala som za našu modlitbu eucharistickej slávnosti a ňou som prosila za blížiacu sa obnovu sľubov: «Všemohúci a večný Bože, tvoj jednorodný Syn prijal našu ľudskú prirodzenosť a dnes ti bol obetovaný v chráme; pokorne ťa prosíme, obnov náš život a naše zmýšľanie, aby sme aj my mohli s čistým srdcom predstúpiť pred tvoju tvár.»

Podobne ako predchádzajúce dva roky, ponúkam vám niekoľko krátkych komentárov jednej z línií činností, tento raz venovanej formácii. Výklad bude dosť obširný a jeho jediným cieľom je povzbudiť vašu úvahu v zornom uhle obnovy sľubov. Samotná téma formácie je mimoriadne rozsiahla a mnohé cirkevné dokumenty jej venujú pozornosť. Aj v Spoločnosti disponujeme solídnym základom, v prvom rade Konštitúciami a Štatútmi, ďalej Poučením o sľuboch a Sprievodcom pre počiatočnú formáciu. K tomu máte vo svojich provinciách provinciálny plán, formačný plán a komunitný plán, ktoré konkrétne spresňujú možné postupy.

Keď navštevujem provincie, konštatujem veľké úsilie, ktoré vynakladáte pri formácii na všetkých rovinách a ďakujem za to Pánovi. Ako prípravu na tohtoročný 25. marec vám navrhujem úvahu o osobitnom aspekte formácie, a to formácie chápanej ako postoj srdca, dispozícií, ktorú máme hlbšie prežívať pod pôsobením Ducha Svätého, podľa nášho vincentského dedičstva.

Použijem konštitúciu 49, ktorá je prvá v kapitole o formácii a bude nás sprevádzať počas celej tejto úvahy:

*« Vo Svätom Písme sa hovorí, že keď si Boh niekoho vyberie pre zvláštne povolanie, zaväzuje sa ukázať mu cestu. **Vo svetle Ducha Svätého sa postupne jeho cesta stáva jasnejšou.***

*Spoločnosť kladie veľký dôraz na počiatočnú i stálu formáciu, aby posilňovala motivácie a dynamizmus povolania, **poskytovala chudobným kvalitnú službu a poznávala i rozlišovala znamenia čias.***

Formácia pomáha prežívať povolanie ako postupné pripodobňovanie sa Kristovi v neustále obnovovanej vernosti Duchu Svätému a cieľu Spoločnosti.»

VO SVETLE DUCHA SVÄTÉHO SA POSTUPNE JEHO CESTA STÁVA JASNEJŠOU

Tento výraz vzbudzuje dôležité texty o povolani a duchovnom napredovaní vo svetle Ducha Svätého ako povolanie Abraháma, Mojžiša, svätého Pavla alebo svätej Kataríny Labouré, ale ukazuje sa pravdivým aj v živote každej z nás. V posynodálnej apoštolskej exhortácii *Vita Consecrata*, v čísle 69 o formácii čítame: *«V žiadnej etape života človek nemôže povedať, že už dosiahol takú istotu a horlivosť, že sa už nemusí osobitne starať o zachovanie vernosti; a človek nikdy nedosiahne taký vek, v ktorom by mohol povedať, že sa skončil proces jeho dozrievania.»* Ďalej v č. 70 sa uvádza: *«Jestvuje istý druh mladosti ducha, ktorá sa s časom nemení. Vyplýva z toho, že v ďalších etapách svojho života si človek nachádza nové úlohy, vlastný spôsob života, služby a lásky.»*

Vieme, že formácia je nutná pre každú z nás. Ak ju považujeme za prostriedok rastu vo vernosti, kto z nás sa odváži povedať, že sa môže bez nej zaobísť? Keď na ňu hľadáme z tohto zorného uhla, vyjadruje postoj srdca, ktoré túži verne odpovedať na ozveny prvého volania prichádzajúce v každom okamihu nášho každodenného života. Prvý odsek línie činnosti o formácii nám môže označiť cestu napredovania: *«Osvojme si obnovené Konštitúcie a Štatúty.»*

V konštitúcii 28 je jasne uvedené, že skladáme sľuby „v zmysle Konštitúcií a Štatútov“. Osvojovanie si tejto knihy života vo svetle Ducha Svätého osvieti našu cestu, podnieti nás, bude požadovať odpovede a niekedy nás i vytrhne z nášho duchovného pohodlia. Umožní nám počuť Pána, ktorý nás volá prehlbiť naše obetovanie praktizovaním toho ktorého sľubu, *oslobodí nás* pre väčšiu *lásku*, pre rast v nej.

- Napríklad: Prežívame čistotu ako «bezvýhradné darovanie a úplnú disponibilitu v službe chudobným»? (porov. K. 29)

- Je naše praktizovanie chudoby sprevádzané revíziou o užívaní hmotných prostriedkov v súvislosti s prírodnými zdrojmi, nášho životného štýlu v súvislosti s tými, ktorým slúžime? (porov. Štatút 16 a)

- Prežívame poslušnosť v spojení s postojom Krista, Božieho Služobníka, verného úmyslom svojho Otca? (porov. K. 31 a)

To, čo Pán očakáva od nás, sa spresní počas tohtoročnej obnovy sľubov vďaka počúvaniu Ducha Svätého – počúvanie, ktoré je rozhodujúce pri prehlbovaní prínosov z formačných stretnutí v ich presnom slova zmysle.

POSKYTOVAŤ CHUDOBNÝM KVALITNÚ SLUŽBU A POZNÁVAŤ I ROZLIŠOVAŤ ZNAMENIA ČIAS

Túto vetu 49. konštitúcie, ktorá je aplikovaná na nás špecifickým sľubom služby chudobným, spojme s tretím odsekom línie činnosti o formácii: *«Rozvíjajme schopnosť rozlišovania vo všetkých etapách života.»*

Chudobní majú právo na to najlepšie z nás, majú právo na naše srdce a tu poznamenávam vetu Pápeža Benedikta XVI., ktorá je tým skôr aplikovateľná pre dcéry kresťanskej lásky: *«Programom kresťana – programom milosrdného Samaritána, programom Ježiša – je „srdce, ktoré vidí“. Také srdce vidí, kde je potreba lásky a podľa toho koná.»* (Deus Caritas est, 31 b) Chudobní, naši bratia a sestry, ktorí sú zmorení biedou, rodinným, spoločenským alebo politickým násilím, ktorí sú zneužívaní, opovrhovaní a ktorým nie sú priznané ich základné ľudské práva, potrebujú tiež kvalitnú službu. Odborná formácia v pravom slova zmysle je zaiste nevyhnutná pre nás samé a pre ľudí, ktorí spolupracujú s nami. Je to otázka spravodlivosti. Vincentská tradícia nám tiež vstúpila starostlivosť o *rozvinutie celej ľudskej osoby vo všetkých jej rozmeroch*, povzbudzuje nás *obhajovať práva chudobných a angažovať sa v sociálnej oblasti, aby sa zmenili nespravodlivé štruktúry, ktoré zapríčiňujú chudobu* (porov. K. 24 e). V takom kontexte vidím formáciu ako nutnosť pre správne zosúladenie našej služby, jej umiestnenie do evanjeliového, cirkevného a vincentského rozmeru v úzkej spojitosti s kultúrnym prostredím. V tomto zmysle formácia napomáha revízii diel. Znovu vám odporúčam dobrý nástroj na úvahu, ktorý nám ponúka Kompendium sociálneho učenia Cirkvi.

Spytujme sa, aké úsilie vynakladáme na osobnú a komunitnú úvahu pred Pánom o našom spôsobe služby, života solidarity s chudobnými, zápasu proti príčinám chudoby (porov. Štatúty 8 – 12). Rozlišovanie znamení čias otvára naše srdce pre reality, ktoré nás obklopujú, umožňuje nám spoznávať semeno Slova, už prítomné vo

svete a pôsobenie Božieho Ducha v ňom (porov. K. 24 c). Spoločná úvaha spolu s členmi spoločenstiev vinčentskej rodiny, s ďalšími osobami zaangažovanými v službe najnúdznejších je prameňom obohatenia. Často nám poskytuje prvky pre neskoršie uľahčenie komunitných rozhodnutí na jednotlivých stupňoch správy. Koľko času venujeme takejto spoločnej úvahe?

POSTUPNÉ PRIPODOBŇOVANIE SA KRISTOVI V NEUSTÁLE OBNOVOVANEJ VERNOSTI DUCHU SVÄTÉMU A CIEĽU SPOLOČNOSTI

Táto veta K. 49 výborne vystihuje poučenia svätého Vincenta pre členov Misijnej spoločnosti a dcéry kresťanskej lásky: *Čo by urobil Boží Syn na našom mieste? «Ďalšia vec, na ktorú musíte byť zvlášť pozorní, je zostať veľmi závislí na vedenie Božím Synom. Chcem povedať, že keď máme niečo vykonať, musíme uvažovať takto: “Je to podľa zásad Božieho Syna?” „Ak si myslíte, že áno, povedzte: «Urobme tak čoskoro.» Ak je to opak, povedzte: «Neurobím nič.» Navyše, keď sa bude jednať o vykonanie nejakého dobrého skutku, povedzte Božiemu Synovi: « Pane, čo by si urobil pri tejto príležitosti, keby si bol na mojom mieste? Ako by si poučoval tento ľud? Ako by si potešil tohto chorého na duchu alebo na tele?» (Coste XI, 347- 348).*

Uvedenú vetu konštitúcie spájam teda so štvrtým odsekom línie činnosti o formácii: *«Podnecujme vinčentskú formáciu a nanovo skúmame úmysly zakladateľov v súčasnom svetle.»* Máme k dispozícii mnoho oporných textov preložených z iných jazykov, štúdié a bohato dokumentované životopisy. Čítame ich dostatočne a využívame osobne alebo komunitne? (Porov. K. 22 a Štatút 6) Dovoľte mi použiť jeden príklad. Konštitúcia 21 b) nám pripomína, že keď „to naliehavá potreba bližneho vyžaduje, majú vedieť opustiť Boha kontemplovaného v modlitbe, aby ho našli v chudobnom“. Tento text sa lepšie chápe, keď sa prirovná s jednou z konferencií svätého Vincenta. Poznámka v Konštitúciách uvádza konferencie z 31. júla 1634 a z 30. augusta 1656; ja vám navrhujem konferenciu z 30. mája 1647 (Coste IX, 318-319), ktorou svätý Vincent dokazuje veľkú duchovnú jemnosť. Mohla by som tiež pripomenúť svätú Lujzu a poradiť vám, aby ste porovnali Konštitúciu 54 a Štatút 35 s jej listom č. 181 a) z 24. júna 1648 (Duchovné spisy, s. 247) o *«období pred postulátom»*.

Konštitúcie nám ponúkajú vodu, ktorú potrebujeme v tomto 21. storočí, ale je tiež dobré pravidelne sa občerstvovať pri prameni. Posynodálna apoštolská exhortácia *Vita Consecrata* v č. 70 spája výraz «pripodobnenia sa Kristovi» s osobitnou situáciou našich starších sestier a predstavuje túto etapu ako «možnosť nechať sa formovať veľkonočnou skúsenosťou a pripodobniť sa ukrižovanému Kristovi, ktorý vo všetkom plní Otcovu vôľu a celý sa mu odovzdáva, až kým nepoloží do jeho rúk svojho ducha». Vincentská spiritualita rozširuje tento pekný výraz na všetky sestry, ale všetky sa opierame o príklad dôvernej odovzdanosti sa Kristovi, ktorý nám dávajú naše staršie sestry a za ktorý im ďakujeme! Sv. Lujza a sv. Vincent sa nechali rokmi postupne pripodobňovať Kristovi a je zaujímavé poznamenať, aké miesto malo v ich napredovaní duchovné sprevádzanie a vedenie (porov. K.20 b). Ako napredujeme v tomto bode?

Tohtoročný 25. marec sa budeme tešiť z obnovy sľubov. Na príhovor sv. Vincenta a sv. Lujzy prosme Pána, aby formáciou srdca oživil vincentské zafarbenie našich sľubov, a tým aby naše životy obetované Bohu nasledovaním Krista boli radostnou zvesťou pre najchudobnejších. Osobitne zverujem do vašich modlitieb naše sestry, ktoré žijú v prostredí skoro každodenného násillia – spomedzi mnohých uvádzam sestry z Haiti a Konga.

Nech nás inšpiruje sv. Katarína Labouré, verná počúvaniu Ducha Svätého a obetovaná chudobným, ktorým mala to šťastie slúžiť. Prosme tiež Pannu Máriu, celkom nasmerovanú k Otcovi, dokonalú učeníčku svojho Syna a pokorne disponovanú na prijatie Ducha Svätého, nech nás učí, aby sme svoj život postupne pripodobňovali Kristovi.

Otcovi Gregory som poďakovala za nás všetky za jeho pozornosť voči Spoločnosti a jeho blízkosť. Tak isto som vyjadrila otcovi Javierovi našu vďaku za jeho verné sprevádzanie. Vo vašom mene tiež odovzdám úctivú a vďačnú spomienku otcom McCullen, Maloney a Quintano, i Matke Duzan a Matke Elizondo.

Zostávam s vami všetkými spojená srdečnou oddanosťou a uistením o modlitbe.

S. Evelyne Franc
dcéra kresťanskej lásky

P ô s t 2006

Drahé sestry!

Milosť a pokoj nášho Pána Ježiša Krista nech prebývajú vo vašich srdciach teraz i naveky!

Keďže vstupujeme do pôstneho obdobia, pozývam vás prežiť ho spolu s Pannou Máriou, skutočnou Ježišovou učeníčkou, ktorá nám môže pomôcť vstúpiť hlbšie do tajomstva Božej lásky k nám počas tohto posvätného obdobia Pôstu. Sväté Písmo nám na mnohých miestach podáva svedectvo o nej a dáva nám spoznať jej úlohu Ježišovej nasledovníčky.

Sústredíme sa ale na kríž Ježiša Krista, na ktorom zomrel raz navždy a budeme uvažovať o Máriinej úlohe v tejto eminentne dramatickej a závažnej chvíli života jej Syna. Mária je matkou, ktorá trpí pre svojho dieťaťa, toho dieťaťa, ktoré držala v náručí, keď prišiel na svet a ktorého znovu drží v náručí, keď opúšťa tento svet. Aký žiaľ musela prežívať! Aká bolesť musela preniknúť jej srdcom, tá bolesť, o ktorej hovoril prorok Simeon: „... a tvoju vlastnú dušu prenikne meč, aby vyšlo najavo zmýšľanie mnohých srdc.“ (Lk 2, 35). Čo robí Mária pri kríži? Nepokúša sa zastaviť rozsudok, neprejavuje odpor na znak Ježišovej nevinnosti. Máriina prítomnosť je spomínaná len v Jánovom evanjeliu, ktorý uvádza len, že tam stála pri kríži (Ján 19, 25). Možno ide o postoj sily a odvahy. Možno, ale len možno, že Mária rozjíma v biblickom význame slova.

Rozjímať, meditovať v biblickom význame¹ znamená držať, niesť a premeniť nejaké napätie, aby nebolo také isté. Je nepochybné, že Ježiš nám tiež predstavuje takúto meditáciu. Vzal

---

¹ Pozri spisy Rona Rolheisera, OMI, prezidenta Teologickej školy oblátov v San Antoniu v štáte Texas. Je zakladateľom komunity, univerzitným profesorom a spisovateľom. Jeho knihy sú veľmi vyhľadávané v anglicky hovoriacom prostredí. Vede pravidelnú kroniku vo *Western Catholic Reporter*, najväčšom náboženskom týždenníku v Kanade, ktorého články sú tiež preberané viac ako 50-timi časopismi a novinami v celom svete.

na seba nenávisť, niesol ju, premenil ju a spätne vydal lásku a odpustenie. Meditovať v biblickom význame znamená byť podobným čističke odpadových vôd: prístrojom prechádzajú všetky nečistoty, ale zachytáva ich a cez filter prechádza len čistá voda. Panna Mária nám ukazuje cestu, po ktorej má vzorový učeník kráčať: meditovať, uvažovať, zachovávať vo svojom srdci, držať a premieňať napätie.

Počas tohto pôstneho obdobia by som vás chcel pozvať nájsť si čas na kontempláciu Panny Márie pod krížom svojho Syna. Počas tejto meditácie vcíťte sa do jej situácie. Čo vidíte pri kontemplácii trpiacej Ježišovej tváre? O čom meditujete? Aké napätia zakusujete vo svojom osobnom živote v tej chvíli; napätia, ktoré máte držať, znášať za istý čas a napokon premeniť s pomocou Božej milosti?

Chcel by som sa trochu zastaviť pri týchto jednotlivých výrazoch: držať, niesť a premeniť:

- **Držať** znamená nepustiť hneď, učiť sa prijať. Ako je niekedy ťažké prijať to, čo v nás vzbudzuje napätie, ktoré môže byť prekážajúce, nepohodlné! Chceli by sme sa ho ihneď zbaviť, opustiť ho a utiecť.
- **Niesť** znamená nájsť si čas na prácu a na vstup do procesu nášho osobného zmierenia sa s napätím. Často to znamená zmieriť sa s tými, ktorí vyvolávajú spomínané napätie prítomné v našom živote. Také zmierenie nemôže nastať ihneď. Vyžaduje si čas. Vyžaduje si trpezlivosť. Vyžaduje si odvahu. Vyžaduje si porozumenie. Vyžaduje si pokoru.
- **Premeniť** znamená urobiť nové. Toto si vyžaduje pracovať, zápasiť, dať veľa a tiež odpúšťať.

Keď sa zahľadíme na Pannu Máriu pod krížom, ako medituje nad tvárou svojho trpiaceho Syna a keď sa dívame na Syna, kde vidíme jeho trpiacu tvár dnes? Nemalo by to byť ťažké pre nás, ktorí sme povolání kontemplovať Ježišovu tvár v chudobnom, ktorého evanjelizujeme, ktorému slúžime. Nemalo by byť ťažké vidieť tváre chudobných v tvári trpiaceho Ježiša.

- Pozerajte sa na tvár trpiaceho Ježiša a vid'te deti opustené vlastnými rodičmi, deti, ktoré sa túlajú po uliciach väčšiny veľkomiest nášho dnešného sveta.

- Pozerajte sa na trpiacu Ježišovu tvár a vidíte dospievajúce dievča, ktoré nevie, čo robiť, pretože nepočúvala na rady svojich rodičov o osobách, s ktorými sa stýkala a teraz im musí oznámiť, že je v požehnanom stave. Počúvne radu, ktorou ju povzbudzujú, aby išla na potrat, a tak zmenšila svoje utrpenie? Alebo sa uzatvorí a upadne do pokušenia utiecť, dokonca horšie: ukončiť svoje dni zo strachu čeliť svojim rodičom?
- Keď kontemplujete tvár trpiaceho Ježiša, vidíte tvár tých mnohých tisícov mužov, žien, mladých ľudí a detí, ktorí utekajú z vlastnej krajiny ako emigranti v nádeji, že nájdu „lepší život v inom svete“. Je to nádej, ktorá je často vytvorená modernými reklamnými a marketingovými prostriedkami.
- Keď hľadáte na tvár trpiaceho Ježiša, vidíte tisíce, desaťtisíce utečencov, ktorí utekajú z pôvodnej krajiny, aby sa vyhli násilium a genocíde a nemuseli znášať bratovražednú nenávisť voči iným bratom a sestram.
- Keď sa dívate na trpiacu Ježišovu tvár, vidíte tých istých emigrantov, ktorí sú utečencami, obeťami diskriminácie alebo odvrhnutí v krajine prijatia, pretože sú odlišní, pretože sú špinaví, pretože farba ich pokožky je odlišná a nemôžu hovoriť jazykom krajiny.
- Keď sa dívate na Ježišovu trpiacu tvár, vidíte tisíce, ba desaťtisíce ľudí zomierajúcich od hladu, na následky malárie, AIDS a iných chorôb, a ktorých volanie o pomoc akoby nenachádzalo žiadnu ozvenu, pretože ich počet je obrovský.
- Keď sa dívate na Ježišovu trpiacu tvár, vidíte mnohé tisíce ľudí, ktorí sa obávajú o svoj život v dedinách, štvrtiach, mestách alebo vo vlastných domoch kvôli skupinám potulujúcej sa mládeži, ktorá nemá strach z nikoho, ničoho a neváži si ľudský život.
- Keď sa dívate na Ježišovu trpiacu tvár, vidíte tiež tisíce či desaťtisíce mužov a žien, ktorí žijú v neľudských podmienkach vo väzniciach. Títo ľudia často čakajú na ukončenie dlhých procesov predtým, ako predstúpia pred súd, ale s pocitom, že sa nikdy nedočkajú spravodlivosti, pretože sú chudobní. Ale „kto počuje volanie chudobného?“

Pápež Benedikt XVI. vo svojej prvej encyklike hovorí o kontemplácii Kristovho utrpenia. „Práve tu môžeme kontemplovať túto pravdu. A len vychádzajúc odtiaľto vieme definovať, čo je láska. Vďaka tomuto pohľadu kresťan nachádza cestu svojho života a svojho milovania.“² Modlím sa, aby vaša kontemplácia Panny Márie pod krížom jej Syna Ježiša, bola počas týchto 40 dní Pôstu skúsenosťou uzdravenia. Nech sa stane púťou do centra bolesti a beznádeje chudobných tohto sveta, a nech prenechá miesto nádeji. Ježišovo umučenie, smrť a zmŕtvychvstanie potvrdzujú, že zlo tohto sveta nie sú nevyliciteľné a že nespravodlivosť nemá posledné slovo. Rozjímajte preto nad Kristovou trpiacou tvárou. Zachytávajte sluchom nespravodlivosti tohto sveta. Neste ich vo svojich srdciach a proste Boha o milosť, aby ich premenil. Potom darujete spätne desaťkrát viac spravodlivosti, pokoja, porozumenia, zmierenia a lásky.³

Ukončíme meditáciou o kríži Ježiša Krista, ktorú nám zanechala svätá Lujza:

... sme teda povolaní ctíť si svätý Kríž, zahrnutý všetkými druhmi utrpenia - už samotným pripútaním nášho Pána na Kríž - ako i všetkými ostatnými utrpeniami a bolesťami, ktoré pretrpel vo svojom svätom živote. Počas neho nás sám o nich poučoval na viacerých miestach svätých evanjelií. Ale v prvom rade Bohom vyvolené duše sú zvlášť určené k utrpeniu, ktoré im je také milé a príjemné, že by radšej zomreli, ako by nemali trpieť, pretože milovať a trpieť znamená pre nich to isté. ⁴

Váš brat vo svätom Vincentovi,

G. Gregory Gay, CM
Generálny predstavený

---

² Porov. Benedikt XVI. *Deus caritas est*, č. 12.

³ Poznámka : Chcem sa poďakovať P. Johnovi Sledzionovi, CM za niektoré myšlienky tohto listu, ktorými som sa inšpiroval pri jeho homíliách pre spolubratov o Panne Márii a Eucharistii v Provincii New England, USA.

⁴ *Duchovné spisy, Lujza de Marillac, A 20 (Úvaha o kríži)*, s. 768.

7. pracovný list k obnoveným Konštitúciám

V. KAPITOLA: FORMÁCIA

(K. 49 – 59; Š. 32 – 42)

I. ÚVOD

Naši zakladatelia kládli dôraz na formáciu. Poznáme veľkú starosť sv. Vincenta, keď si uvedomil, že kňazstvo je neschopné dobre vykonávať svoju službu. Preto vytvoril utorňajšie konferencie (bol to úplný plán stáleho formovania pre francúzske duchovenstvo) a dal si za úlohu formovať budúcich kňazov v seminároch. Sv. Vincent založil spoločenstvá v Cirkvi nielen preto, aby pracovali v misii a v šírení kresťanskej lásky, ako napr. Bratstvá kresťanskej lásky, Misijná spoločnosť, Spoločnosť dcér kresťanskej lásky, ale tiež mal starosť o to, aby im dal potrebnú prípravu pre ich poslanie. Máme o tom dôkaz v mnohých konferenciách pre kňazov a sestry.

Aj Lujza de Marillac mala tú istú starosť o formovanie. Bolo to pre ňu niečo veľmi dôležité a prvým sestrám venovala veľa času pre formáciu. Jej plán bol úplný: naučiť ich čítať a písať, základy kresťanskej viery, význam povolania služby, usmernenia a rady pre ošetrovanie chorých, pomoc sestrám naučiť ich umeniu vyučovania, a pod. Môžeme povedať, že sv. Lujza cestou korešpondencie naozaj stále formovala sestry. Týmto prostriedkom formovala a orientovala všetky aspekty ich života a služby: duchovný, ľudský, odborný, vzťahy s autoritami a spolupracovníkmi, vzájomné vzťahy medzi sestrami, kvalitu služby a pod.

V súčasnosti Cirkev kladie stále väčší dôraz na formáciu vo všetkých etapách⁵. K stálej alebo permanentnej formácii Kódex kánonického práva v kán. 661 povzbudzuje všetky zasvätené osoby: *"Rehoľníci majú po celý život horlivo pokračovať vo svojej*

---

⁵ porov. *Vita consecrata*, č. 65-69

duchovnej, vedeckej a praktickej formácii; predstavení im však majú na to poskytnúť prostriedky a čas. "Dôležitosť formácie je taká veľká, že dekrét *Perfectae Caritatis* vytvoril vzťah medzi obnovou inštitútov a formáciou prijatou ich členmi.⁶

II. ROZVINUTIE OBSAHU PRACOVNÉHO LISTU

V. kapitola začína citátom sv. Vincenta, ktorý je vyňatý z jeho konferencie z 29. septembra 1655 pre DKL o vysvetľovaní spoločných pravidiel. Nepoužíva priamo slovo „formácia“, ale bezpochyby hovorí o nej. Vyjadruje sa takto: *"aby naplnil osoby, ktoré vstúpia do Spoločnosti takým duchom, akého si praje, aby ste všetky mali, a tak pokračovali v začatom diele."*⁷ Či to nie je formácia? V duchu sv. Vincenta nachádzame už dva prvky, ktoré dávajú význam každej formácii a ktoré Konštitúcie následne rozvíjajú: formácia v službe osoby a povolania a formácia vzhľadom ku kvalitnej službe.

V spojení s myšlienkou sv. Vincenta a cirkevnými dokumentmi nás K. 49 vovádza do tejto kapitoly poukázaním na dôležitosť počiatočnej a stálej formácie. Stála formácia je odôvodnená dvomi dôvodmi: prvá sa vzťahuje na povolanie, ktoré nám hovorí, že životná voľba potrebuje byť neustále kultivovaná, prehľbovaná a oživovaná vo všetkých svojich dimenziách. Povolanie je niečo živé, a život nemôžeme zastaviť, ináč ho zničíme. Druhý dôvod má funkčný ráz: *"poskytovať kvalitnú službu chudobným"* (K. 49) alebo aj (čo je to isté) formácia sa uskutočňuje *"kvôli lepšej službe"* (K. 58 a). Oba dôvody sú dôležité a navzájom sa dopĺňajú. Nemôžeme sa zamerať len na jeden a zabudnúť na druhý, to by bolo neprípustné zredukovanie, ktoré je vzdialené vincentskému duchu.

1. CIEĽ FORMÁCIE (K. 50)

K. 50 uvádza, že *"cieľom formácie na všetkých rovinách je predovšetkým rásť každej sestry vo viere..."* Osoba má rásť po ľudskej a duchovnej stránke a v životnom rozhodovaní. Východiskovým bodom celého formačného procesu bude uznanie

---

⁶ Porov. *Perfectae Caritatis* č. 18

⁷ Coste X s.117; Konferencia z 29. septembra 1655 o vysvetľovaní spoločných pravidiel.

a prijatie osoby v jej osobnej identite. Formácia je poverená harmonicky rozvinúť všetko, čo sa nachádza v osobe. Samozrejme je potrebné otvoriť sa pôsobeniu Ducha Svätého, tak ako je uvedené v citovanej konštitúcii a potvrdené tiež v exhortácii *Vita Consecrata*⁸. Formácia dcér kresťanskej lásky má konkrétne zodpovedať na tieto tri ciele:

* "Nadobúdať presvedčenia, ktoré ju upevnia a zjednotia v jej úplnom obetovaní sa Bohu". Počiatočná a aj stála formácia sa musia dotýkať koreňov osoby alebo jej presvedčení o svojom povolání. Založiť svoj život na pevných presvedčeniach znamená pre dcéru kresťanskej lásky hlboko si osvojiť evanjelióvú a vincentskú spiritualitu. *"Len pod touto podmienkou bude môcť byť Spoločnosť svedkom a prorokom, soľou a kvasom a bude schopná odpovedať na výzvy, pred ktoré ju stavia súčasná kultúra. Ináč protihodnoty, ktoré existujú v tejto kultúre (povrchnosť, krátkodobé plány, materializmus a individualizmus, hedonizmus...) budú ako búrky, ktoré ju môžu zničiť ako dom bez solídnych základov."*⁹

V dôsledku toho evanjelióvé a vincentské hodnoty posilňujú dcéry kresťanskej lásky, pripravujú ich pochopiť, žiť a slúžiť v tomto zložitom a ťažkom svete, v ktorom žijeme. Ale formácia musí aj pomáhať „zjednocovať“ život dcér kresťanskej lásky. Toto slovo nebolo v Konštitúciách z r. 1983, bolo pridané do textu v r. 2004. Myslíme si, že toto slovo pokrýva nasledujúcu realitu: v súčasnosti služba chudobným si vyžaduje veľa času a obetavosti. V tejto činnosti so starosťami, ktoré sú obsiahnuté v službe chudobným, je aj nebezpečenstvo prehnanej aktivity, neľudského rytmu, ktorý zabraňuje myslieť na význam práce a niekedy vedie k strate zmyslu pre chudobného, ktorému preukazujeme služby. Keď je činnosť takto pohlcujúca, kontemplácia na túto činnosť sa stáva nemožnou alebo aspoň ťažkou. Kvôli tomu môže vzniknúť rozkol medzi činnosťou a kontempláciou: kontemplácia nepokrýva činnosť, nie je v základoch činnosti, aby jej dala zmysel, prežíva sa skôr ako ďalšia z činností. Výsledkom je, že osoba je vnútorne rozdelená,

---

⁸ Porov. *Vita consecrata* č. 65

⁹ F. QUINTANO, *Vincentská formácia DKL*, "Ozveny Spoločnosti", Júl-August (1998) s. 248

rozkúskovaná, ďaleko od ideálu vnútornej jednoty, ktoré si priali zakladatelia a ktoré nám dokumenty Spoločnosti často pripomínajú. Cieľom úvahy je pochopiť, že formácia môže slúžiť k zmenšeniu vzdialeností medzi dvojitým pólom: činnosťou a kontempláciou.

* "Byť služobnicou Krista v chudobných a chudobných v Kristovi v duchu pokory, jednoduchosti a lásky". Spiritualitu Spoločnosti môžeme zhrnúť slovami: „spiritualita služobníc“. Dcéry kresťanskej lásky sa úplne obetujú Bohu ako Panna Mária „služobnica Pána“, odovzdávajú svoj život Bohu, aby konali jeho vôľu. Ako Kristus, Služobník, ktorý sa znížil a prijal našu ľudskú prirodzenosť, sestry sa tiež dávajú do služby chudobným, aby im preukazovali telesné a duchovné služby, ktoré potrebujú. Robia to preto, lebo si pripomínajú Ježišove slová, že čo sa urobilo jednému z jeho maličkých, to bolo jemu vykonané. Preto považujú chudobných za svojich „pánov a učiteľov“.

Odborná formácia pripravuje sestry, aby ich služba bola naozaj „kvalitná“. Podľa K. 52 a) je to otázka *"spravodlivosti voči chudobným"*. Toto tvrdenie nie je úplne nové. Vychádza skoro doslovne z Generálneho zhromaždenia r. 1985¹⁰. Je jasné, že samotná odborná formácia nestačí na to, aby sestra bola služobnicou Krista v chudobných. Aj formácia vo vincentskom duchu je potrebná na to, aby mohla žiť teologický zmysel každej služby preukazovanej chudobnému. Generálne zhromaždenie r. 1997 vo svojom záverečnom dokumente *Nový oheň* uviedlo Spoločnosť do tohto smeru utvrdením, že je potrebné *"podporovať formáciu na všetkých rovinách, aby sme ako dcéry kresťanskej lásky naozaj kvalitne slúžili"*¹¹.

* "Žiť spoločným sesterským životom pre misiu". Spoločný sesterský život ako prvok tvoriaci súčasť povolania dcér kresťanskej lásky je ďalším základným aspektom, ktorý má skľúčiť vincentská formácia. To je zaiste cieľom počiatocnej, ale i stálej formácie. Ak sa dcéra kresťanskej lásky stáva služobnicou Krista v chudobných, tak isto sa má stať služobnicou Krista v každej zo svojich spolusestier komunity. Len týmto spôsobom dosiahne

---

¹⁰ porov. GENERÁLNE ZHROMAŽDENIE 1985, *Na rázcestí*, s. 14

¹¹ porov. GENERÁLNE ZHROMAŽDENIE 1997, *Nový oheň*, s. 8

jednotu srdca, ktorá je potrebná, aby sa komunitný život stal oporou misie.

Komunitný život však musí byť nasmerovaný k službe chudobným. Konštitúcie a dokumenty Spoločnosti sú v tomto predmete jasné (porov. K. 9, 32 a...) Ale táto orientácia nezmenšuje dôležitosť komunity. Vždy bude, alebo musí byť prirodzeným priestorom, kde sa môžu dcéry kresťanskej lásky „občerstviť“. Preto formácia musí pomôcť sestрам budovať komunitu odstraňovaním pokušenia stať sa v nej len konzumentkami.

2. ČINITELIA FORMÁCIE (K. 51)

Táto konštitúcia predstavuje tri kategórie, ktoré sa dopĺňajú. V krátkosti ich tu rozoberieme.

* *"Formácia je v prvom rade dielom Boha prítomného v srdci osoby, ktorú povoláva."* Začiatok tohto článku sa zdá veľmi dobrý. Formácia je najskôr Božím dielom. Cez Ducha Svätého a s ním vzbudzuje celý vnútorný rast (porov. Mt 13, 31-32). V miere, v akej sa dcéra kresťanskej lásky otvára Duchu, Boh ju vnútorne premieňa a postupne sa v nej rodia a rozvíjajú čnosti. Sám Boh – skutočný hrnčiar, ako hovorí Jeremiáš (18, 1-11) – utvára srdce dcéry kresťanskej lásky, až kým nie je podobné srdcu Ježiša Krista. To znamená, že Boh dáva vzrast „služobníci chudobných“, ako si to priali sv. Vincent a sv. Lujza. Koná tak prostredníctvom životných udalostí, ktoré sú osnovou jeho formujúcej pedagogiky. Všetci dobre vieme, že sv. Vincent sa naučil vidieť túto Božiu stvárnujúcu činnosť v udalostiach a osobách. Bol si istý, že Boh pôsobil v jeho živote. Len tí môžu na ňu odpovedať, ktorí skutočne veria v stvárnujúcu činnosť Boha v ich živote.

* *"... a potom dielom samotnej sestry, ktorá túži vzrastať vo vernosti svojmu povolaniu."* Programy a formačné plány provincií sú vo všeobecnosti výborné. Len treba podľa nich konať. Toto závisí od vôle každej sestry, lebo každá je zodpovedná sa svoju osobnú formáciu. Myslím si, že je dôležité uvedomiť si túto realitu, ktorú môžeme zhrnúť slovami: po Bohu je úsilie každej sestry najlepšou zárukou autentickej a postupnej formácie, ktorá vedie k rastu vo "vernosti svojmu povolaniu".

Všetci musíme byť presvedčení – ak ešte nie sme – že naša osobná formácia závisí od nás; Spoločnosť a jej formačné plány sú len prostriedky ako nám pomáhať. V provinciách sú dosť často organizované rôzne formačné stretnutia. Nastali zmeny v reálnom živote po týchto aktivitách? Prijali sme, čo sme počúvali alebo zdieľali? Po týchto otázkach nasleduje presvedčenie: formácia nutne prechádza osobnou prácou prehlbovania.

* "Dcéra kresťanskej lásky nie je sama ... Je tu Spoločnosť...". Spoločnosť je tretí činiteľ formácie, prijíma nové kandidátky, ponúka formačný plán, ktorý zodpovedá duchu, ktorý ju oživuje, vlastní primerané miesto pre realizáciu tejto formácie (komunita) a pripravuje osoby poverené formáciou (formátorky). Spoluprácu Spoločnosti na formácii možno zhrnúť použitím obrazu „matky a učiteľky“ zároveň. Spoločnosť je matkou, ktorá usmerňuje a učiteľkou, ktorá vie viesť k otvorenosti a prijatiu druhých.

Miestna komunita ako privilegované miesto realizácie skúsenosti formácie (porov. K. 51 c) je novým výrazom v obnovených Konštitúciách. Ale zdá sa nám, že toto odvolanie sa je nutné, pretože pre každú sestru Spoločnosť sa prejavuje v miestnej komunite. Ak sa v živote komunity sestry *"neustále obnovujú so zameraním na misiu"*, ako uvádza K. 9, potom výborným prostriedkom je bezpochyby formácia v komunite.

Spoločnosť používa ďalší prostriedok ako pomáhať sestrám v ich formácii a ním sú formátorky. K. 51 d) nám hovorí, že majú byť preniknuté vinčenským duchom, majú mať skúsenosti zo spoločného života a z apoštolského pôsobenia medzi chudobnými. Môžeme tvrdiť, že Spoločnosť prostredníctvom formátoriek sprevádza sestry v ich formačnom procese. Od začiatku Spoločnosti prax toto potvrdzuje. Od chvíle, kedy začali prichádzať prvé dcéry kresťanskej lásky, sv. Lujza sa ich ujala a pomáhala im postupne si osvojiť ducha služobníč chudobných. Ale konala v mene Spoločnosti. Sv. Vincent napísal: *"Ak tie, ktoré sa vám predstavujú, že chcú vstúpiť do tohto bratstva, majú spoločnosti kresťanskej lásky, majú pravé povolanie a k tomu potrebné vlastnosti, Slečna Le Gras ich prijme."*¹²

---

¹² Coste VI s. 68; List sv. Vincenta P. Guillaume Delville, kňazovi MS v Arrase.

V Štatútoch 33 a 34 čítame, že existujú ešte dva ďalšie nástroje, ktorými môžu disponovať provincie pre doplnenie mnohých prostriedkov v Spoločnosti: formačný plán pre prispôbenie formácie reálnym potrebám provincie a duchovné a vincentské sprevádzanie. Toto je zverené prednostne kňazom Misijnej spoločnosti. Ale text z r. 2004 pridáva dôležitú novosť: uznáva, že dcéry kresťanskej lásky môžu tiež vykonávať toto vedenie (porov. Š. 34). V tomto prípade je jasné, že Štatút sa vzťahuje na sestry, ktoré sú na takú prácu pripravené.

3. DIMENZIE FORMÁCIE (K. 52)

Tento článok začína dôležitým výrokom: Formácia - *"záležitosť celého života"*. Dcéra kresťanskej lásky začína svoju cestu intenzívnou formáciou, ktorá sa seminárom nekončí. Formácia sa nikdy nekončí, je to celoživotná cesta. Matka Guillemin naliehala na tejto potrebe: *"Vždy sa musíme usilovať, nemôžeme si myslieť, že jedného dňa ukončíme našu formáciu a dosiahneme takú dokonalosť, z ktorej by sme mohli byť už spokojné. Stále musíme pokračovať po ceste k Tomu, ktorý je jediná dokonalosť..."*

Táto stála formácia umožní dcéram kresťanskej lásky dávať *"vždy nové odpovede na neustále Božie výzvy"* (K. 52 a). V živote obetovanom Bohu neexistuje vopred pripravená odpoveď. To, čo slúžilo jeden deň, nemusí nutne slúžiť iný. Tak isto v každej situácii musíme byť vždy v postoji rozpoznávania a rozlišovania, ako hovorí K. 51 d). Formácia nám pomôže dávať vždy správne odpovede. Sestra Juana Elizondo napísala: *"Nové a veľmi zložité situácie, ktoré vznikajú vo svete a v Cirkvi, sú stálou výzvou, na ktoré nemôžeme dať odpoveď podľa našej charizmy, ak neprijímame stále a celkové zaktualnenie. Lahké odpovede diktované rutinou, mohli by sme povedať. „prefabrikáty“, už nie sú platné, sú zastaralé kvôli situáciám, ktorým musíme čeliť každý deň."*¹³

K. 52 opisuje rôzne oblasti, na ktoré sa aplikuje formácia:

* **Ludská formácia.** Zameriava sa na *"rozvinutie celej osoby"* (K. 52 b). P. Lloret videl tento aspekt formácie takto: *"jej schopnosť vzťahov a citová zrelosť sú prvoradé v povolání dcéry"*

---

¹³ Sr. J. ELIZONDO, *Stála formácia, Odpoveď vo vernosti na súčasné výzvy*, "Ozveny Spoločnosti", jún 1993, s. 213

*kresťanskej lásky, zvlášť v súčasnosti; podobne aj láska k pravde, zmysel pre spravodlivosť, skutočný súcit, rovnováha úsudku a správania a ďalšie...*¹⁴ Nemyslíme si, že tento rozmer nie je nutný, naopak, je potrebné z neho vytvoriť stály stimulant, pretože ak sa rozvíja ľudský aspekt formácie, podnetia sa ostatné dimenzie a toto platí i opačne. Harmonický rozvoj prstov na ruke nám môže pomôcť pochopiť spojenie, ktoré existuje medzi jednotlivými dimenziami osoby. Ak rastie jeden prst, rastú i ostatné. Ak rastieme v určitej dimenzii, rastieme zároveň v ostatných.

Apoštolská exhortácia *Vita consecrata* pozýva zasvätené osoby usilovať sa predovšetkým dosiahnuť vnútornú slobodu, citovo dozrieť, nadobudnúť schopnosť porozumieť si so všetkými, vnútorný pokoj a vnímavosť pre trpiacich, lásku k pravde, jednoznačnú zhodu medzi slovami a skutkami.¹⁵

Ľudská formácia chce "vychovávať zdravý úsudok" (K. 52 b). V čom to spočíva? Keďže zdravý úsudok je susedom pravdy, najskôr je potrebné vyhnúť sa dvom negatívnym extrémom: vždy súhlasiť a vždy sa stavať proti všetkému. V oboch prípadoch nejde o hľadanie pravdy. Ľudská formácia navyše pomôže osobe uvažovať, zhodnocovať vlastné správanie a rozvíjať konštruktívnu kritiku pri rôznych situáciách a udalostiach. Osoba, ktorá má zdravý úsudok, pretože bola vedená k tomu, bude vždy hľadať pravdu; zároveň sa bude cítiť podnecovaná konať priamo a v duchu evanjelia.

Tretí bod Línií činností *Formácia* je pozvaním: "*Rozvíjajme schopnosť rozlišovania vo všetkých etapách života*".¹⁶ Táto túžba Spoločnosti, ktorá sa opakuje ešte dvakrát v dokumente po Generálnom zhromaždení z r. 2003, má veľké spojenie so „zdravým úsudkom“ z K. 52 b), o ktorom hovoríme. Spôsob, ako uviesť do praxe tento zdravý úsudok by bolo vedieť rozlišovať v nám daných situáciách. Cieľom by bolo práve spoznať pravdu o Božej vôli, aby sme jej podriadili svoj život.

---

¹⁴ M. LLORET, *Stále platná identita prežívaná v súčasnosti*, "Ozveny Spoločnosti" september 1993 s. 328

¹⁵ porov. *Vita consecrata* č. 71.

¹⁶ GENERÁLNE ZHROMAŽDENIE 2003, *Línie činnosti medzi zhromaždeniami na obdobie 2003-2009* s. 8.

Ľudská formácia až k *"aktualizovaniu odborných vedomostí"* (K. 52 b). V súčasnosti viac ako kedysi služba chudobným žiada od nás stále aktualizovanie po stránke odbornosti. Musíme byť otvorenými na hlboké a mnohé zmeny, ktoré si žiadajú aktualizáciu. Táto ľudská formácia je dôležitá, aby sa sestra mohla stať pravou dcérou kresťanskej lásky.

* **Duchovná formácia** (porov. K. 52b). Dcéra kresťanskej lásky musí sa nutne duchovne zveľaďovať, aby sa upevňovala jej spiritualita, aby si stále viac osvojovala Božie slovo, prehľbovala všetko, čo si vyžaduje nasledovanie Krista a aby prežívala hlboký pokoj a nechala sa vedome viesť Duchom Svätým.

Výborný prostriedok na prijatie takej formácie v praxi je duchovné čítanie, o ktorom nám hovorí K. 22 a Š. 6. Prijat' vážne duchovnú formáciu znamená chrániť a naplno využiť čas vyhradený pre modlitbu, mlčanie, čítanie, samotu a úvahu.

* **Apoštolská formácia** (porov. K. 52 b). Najautentickejšia apoštolská starosť pochádza vždy z intenzívneho duchovného života. Pre rozvíjanie tejto dimenzie dcéra kresťanskej lásky musí otvoriť svoju myseľ a svoje srdce stálemu úsiliu v činnosti a to bude znamenie, že Kristova láska ju podnecuje (porov. 2 Kor 5, 14). V praxi to znamená aktualizovanie metód a cieľov apoštolských činností vo vernosti duchu a cieľu vinčentskej charizmy pri zachovaní podmienok, ktoré sa vyvíjajú v našich dejinách, kultúre a kontexte, v ktorom žijeme a pracujeme.

Apoštolská formácia predpokladá aj *"poznatie sociálneho učenia Cirkvi, jej chápania ekumenizmu a dialógu s inými náboženstvami"* (K. 52 b). Tieto tri body súvisia s prioritami, ktoré Ján Pavol II. navrhol Cirkvi na začiatku nového tisícročia¹⁷. Konštatujeme, že jedným z účinkov apoštolskej formácie je spájať sa s najaktuálnejšími starosťami Cirkvi.

* **Apoštolská formácia** (porov. K. 52c). Vďaka vinčentskej formácii možno si osvojiť myšlienku a spiritualitu zakladateľov, zvlášť charakteristické črty Spoločnosti: pokoru, jednoduchosť a lásku, ako i detinskú oddanosť Panne Márii, akú žili sestry od začiatku Spoločnosti.

---

¹⁷ porov. *Novo millennio ineunte*, č. 48, 52, 55.

Komunita je podstatný prvok v živote dcéry kresťanskej lásky pri jej formácii pre apoštolský komunitný život. Preto je potrebné organizovať formáciu tak, aby podporovala vyrovnanosť medzi sesterským životom a nárokmi služby chudobným a svetu.

Špecifická formácia sa tiež vzťahuje na formáciu zameranú na praktizovanie evanjeliových rád. Dcéra kresťanskej lásky sa obetuje Bohu v chudobe, čistote a poslušnosti pre službu Kristovi v chudobných. Táto vinčenská charakteristika musí byť vždy prítomná v celom formačnom procese.

Tento článok končí potvrdením, ktoré je akoby súhrnom všetkého, čo bolo povedané o dimenziách formácie: "*Vinčenské povolanie usmerňuje rôzne dimenzie formácie a robí ju celistvou.*" (K. 52 d). Inými slovami vinčenská dimenzia musí byť prítomná vo všetkých ostatných, aby im dodala tón vlastný jej duchu. Toto je možné vtedy, keď sa vyzdvihnú ľudské a kresťanské črty, ktoré sa podobajú vinčenskému duchu. Keď sú teda všetky dimenzie formácie preniknuté dimenziou, ktorá je jej vlastná, nič sa nestráca, skôr nadobúda na jednote.

4. ETAPY FORMÁCIE: POČIATOČNÁ A STÁLA FORMÁCIA (K. 53 - 58)

* **Počiatočná formácia** obsahuje viacero etáp, každá má svoje charakteristiky: kandidatúra¹⁸, postulát, seminár a počiatočná formácia po poslaní do misie. Každá z týchto etáp má svoje špecifické ciele, hoci všetky sledujú spoločný plán. Osoby poverené touto formáciou musia rešpektovať následnosť a postup každej etapy pre uľahčenie harmonického rastu povolania. Vynikajúcou normou v každom procese počiatočnej formácie je pomáhať rásť, ale nenútiť. Navyše nie je dobré nechávať pre nasledovnú etapu to, čo môže a má byť asimilované v presne určenej chvíli napredovania. Ale netreba ani predbiehať.

Čo sa týka kandidátok, nezabúdajme, že mladí sa dnes nepodobajú mládeži spred 30 rokov. Majú odlišné cítenie, kladú dôraz

---

¹⁸ V Konštitúciách nie je táto etapa rozvinutá, ale v *Sprievodcovi pre počiatočnú formáciu* sa o nej hovorí na s. 69 – 73. page 73. Ale možno povedať, že sa spomína v Š. 35, kde sa hovorí: "*Pre počiatočné rozlišovanie povolania je možné ustanoviť etapu pred postulátom.*"

na nové hodnoty. Preto každá provincia musí byť pozorná pri rozlišovaní, čo je platné a treba prijať, a čo už nie je platné. Dnes viac ako inokedy formátorky musia vedie zachytiť rytmus zrelosti každej kandidátky a sprevádzať ich osobne s veľkou pozornosťou (porov. K. 53). Kandidátky by mali nachádzať v tých, ktoré sú už v Spoločnosti „vzory identifikácie“, ktoré im pomáhajú rásť v ich povolani. Tu pripadá všetkým sestrám Spoločnosti istá zodpovednosť, hoci nie sú menovite poverené prácou formácie.

Je isté, že počiatočná formácia je úloha, ktorá bola zverená presne určeným sestrám *"ktoré sú preniknuté vincentským duchom, majú skúsenosti zo spoločného života a z apoštolského pôsobenia medzi chudobnými"* (porov. K. 51 d). V našej bežnej reči ich voláme „formátorky“. Poznamenajme teraz toto dôležité tvrdenie, ktoré sa nachádza v obnovených Konštitúciách: zodpovední za formáciu nepracujú sami, ale v spolupráci s ďalšími sestrami. Dôsledkom toho práca v skupine a význam spolupráce sú nevyhnutné vo formácii (porov. K. 56 b; 57 b; Š. 36 b). Do určitých činností je zapojená celá komunita, napr. keď postulanka prichádza po prvýkrát do komunity, aby rozlíšila svoje povolanie; *"pomáha jej najmä sestra služobnica a miestna komunita"* (K. 54 b). Vo vyhodnotení pred vstupom do seminára sú potrebné *„dve hodnotenia... (jedno z nich) sestry služobnice vyjadrujúce mienku komunity, do ktorej postulanka patrí"* (Š. 35 c). V etape seminára *"za apoštolské stáže je zodpovedná direktorka v súlade s vizitátorkou a dotýčnou miestnou komunitou"* (Š. 36 c). Po poslaní do misie sestra pokračuje vo svojej *počiatočnej formácii* a *„podporuje ju miestna komunita"* (K. 57 b). Tieto jednotlivé situácie nám dokazujú, že počiatočná formácia nie je len úlohou formátoriek. Týka sa všetkých sestier podľa zrejmeého významu spoluzodpovednosti.

* Stála formácia sa týka celého života osoby. V skutočnosti je to proces, ktorý podporuje celistvý rast, ktorý si vyžaduje a zároveň uľahčuje dynamický a otvorený postoj voči životu. Sprevádza osobu celý život a zvlášť v dôležitých a konkrétnych chvíľach v etapách rastu, dozrievania a krí. Stála alebo permanentná formácia je tiež pre spoločný život. Učíme sa žiť s osobami, ktoré Boh postavil vedľa nás, s ich odlišnosťami a obmedzeniami. Učíme sa predovšetkým žiť bezvýhradnú vzájomnú lásku, deliť sa o prijaté dary a cvičiť sa v ťažkom umení jednoty života. Celý život, - pretože je to „život“ - je napredovaním po ceste dopredu a smeruje k plnosti. Stála formácia

sa nedotýka len pastoračnej alebo odbornej stránky nášho života, obracia sa tiež k srdcu a životu. Mnohé problémy nastávajú vtedy, keď sa srdce stane necitlivým a uzatvára sa pre vzťahy, keď už nevie ani nechce počúvať Slovo, keď mu už nič nehovorí láska, ktorá sa premieňa na darovanie. Keď je oslabená viera, zatemnená nádej, i radosť zo života zhasína. Vtedy srdce prilne k rôznym „modlám“, alebo sa začne hlásiť individualizmus a dosť často sa prejavuje a kompenzuje prehnanou aktivitou.

Druhá časť K. 53 poznamenáva, že treba brať do úvahy rozmanitosť krajín, kultúr a aj napredovania osôb. Aj tu: hoci musíme zohľadňovať jednotu Spoločnosti, provincie majú za úlohu vypracovať ich formačný plán (porov. Š. 33 b), je potrebné brať do úvahy vytýčené ciele, rozdiely v kontexte a kultúre, ako i individuálnom napredovaní každej sestry.

O stálej formácii si tu rozoberieme K. 58 pomocou troch daných smerov:

1. Je dôležité, aby sme si uvedomili túto potrebu. (*"Sestry sú presvedčené, že potrebujú stálu formáciu..."* (K. 58 a). Sv. Vincent a sv. Lujza zdôrazňovali prvým sestrám túto potrebu. Vincent veľmi jasne naznačil, že *"dobre usporiadaná láska začína od seba"*¹⁹ a že *"ak slúžime druhým, je správne, aby sme sa starali aj o svoju dušu. Vy máte povinnosť so mnou utvárať Spoločnosť."*²⁰

Všetci generálni predstavení naliehali na tento bod. Na dôkaz môžeme citovať vetu P. Lloreta: *"Stála formácia je nutná pre spoznávanie a nasledovanie Božej vôle s nami tam, kde sa nachádzame."*²¹ Dokument medzi zhromaždeniami *Pri Jakubovej studni* prevzal formáciu za jeden naliehavých bodov, zdôraznil jej dôležitosť na všetkých rovinách, ale zvlášť naliehal na stálej formácii: *"Vzhľadom na zmeny a problémy vo svete nemožno žiť len so „starých zásob“. To by bolo nespravodlivosťou voči chudobným. Chceme obnovovať svoju vieru a povolanie na základe ľudskej a doktrínalnej formácie – sociálneho učenia Cirkvi..."*²²

---

¹⁹ Coste X s.627, Konferencia z 16. marca 1659 o poriadku dňa, čl. 17-23.

²⁰ Idem

²¹ P. Michal Lloret, *Stála formácia*, "Ozveny Spoločnosti", január 1993 s. 6

²² GENERÁLNE ZHROMAŽDENIE 1991, *Pri Jakubovej studni*, s. 14 (v slov. s. 6)

2. Stála formácia má tieto dva ciele: prvý - *"aby lepšie chápali svoje povolanie a jeho význam v Cirkvi i vo svete"* (K. 58 a). Stála formácia má najskôr za cieľ posilniť presvedčenia o povolani, aby dávalo stále novú odpoveď Cirkvi a svetu. Sestra Juana Elizondo napísala: *"Hlavný motív stálej formácie je vernosť povolaniu a charizme. Boh nás stále volá, neunavuje sa a obnovuje svoju výzvu „znameniami čias“²³. P. Lloret nám hovorí: "Stála formácia umožňuje dcéram kresťanskej lásky vo viere zachovať a rozvíjať živé a celé uvedomenie si ich bytia „služobník“ Ježiša Krista v osobe chudobných v duchu jednoduchosti, pokory a lásky... formácia nám pomáha stále viac prispievať na budovaní Božieho ľudu podľa našej charizmy."²⁴*

Konštitúcie opisujú druhý cieľ slovami: *"aby aktualizovali svoje vedomosti v kultúrnej i odbornej oblasti, a to vždy kvôli lepšej službe"* (K. 58 a). Zakladatelia boli presvedčení, že kultúrny a odborný rast sestier je pre lepšiu službu chudobným. *"Naučte sa čítať, ale nie pre vlastný úžitok, ale preto, aby ste mohli druhých učiť tam, kde vás pošlú."²⁵* Stála formácia bola vždy dôležitá pre aktualizáciu služby, ale v súčasnosti je ešte dôležitejšia kvôli rýchlym zmenám v tomto svete. Preto musíme neustále obnovovať svoje poznatky vo všetkých službách, ktoré vykonávame.

- Sestra má najväčšiu zodpovednosť za stálu formáciu (porov. K. 58 b). Súčasnú socio-kultúrnu okolišť nás núti neustále sa zlepšovať po odbornej stránke pre našu lepšiu službu. Avšak súčasný rytmus nášho života neľahčuje pozornú a pravidelnú starostlivosť o našu stálu osobnú formáciu. Často nám množstvo činností zabráňuje nájsť priestory a čas na úvahu a prehĺbenie toho, čo konáme. Toto nás môže viesť konať s rutinou, a tým k nebezpečenstvu „vyprázdnenia sa“. Keď sa dáva bez miery, nastáva chvíľa, kedy už niet čo ponúknuť. Je potrebná pevná vôľa, aby sme si našli chvíle osobného načerpania formou krátkeho času na úvahu, čítanie, štúdium, modlitbu...

Spoločnosť a miestna komunita nám ponúkajú vhodné chvíle a miesta pre formáciu. Najdôležitejšie je uvedomiť si ich dôležitosť

---

²³ S. J. ELIZONDO, *Stála formácia. Odpoveď vo vernosti na dnešné výzvy*, "Ozveny Spoločnosti", jún 1993 s. 216.

²⁴ M. Lloret, *Stála formácia*, "Ozveny Spoločnosti", január 1993 s. 7 - 8

²⁵ Coste IX s. 9, Konferencia z 31. júla 1634 o vysvetľovaní pravidiel.

a využívať ich. Je nepochybné, že výsledok bude užitočný pre rast nášho „bytia“.

*****

Štatút 41 žiada od provincií, aby sa osobitnejšie starali o sestry, ktoré kvôli veku alebo zdraviu musia zanechať činnosť a žiť svoje povolanie iným spôsobom. Je to chýlostivá chvíľa, ktorá si vyžaduje veľkú pozornosť a špecifickú formáciu. Pri zohľadnení apoštolskej exhortácie *Vita Consecrata* a K. 35 b) zdá sa nám, že táto špecifická formácia má mať dva ciele: pomôcť konkrétnej sestre žiť jej povolanie ináč, t. j. obetujúc službu modlitby, trpezlivým prijímaním svojho stavu, prinášať do komunity múdrosť a životnú skúsenosť jej obetovaného života... Ale táto formácia musí pomáhať tiež komunitě (alebo provincii) prijímať čo možno najlepšie „talenty“, ktoré staré a choré sestry môžu a majú rozvíjať.²⁶

Konštitúciu 59 môžeme považovať za vrchol tejto kapitoly venovanej formácii, ktorej hlavným dôvodom je pomáhať sestrám žiť životnú cestu, ktorú sa rozhodli žiť v radosť a vernosť. Z ďalšieho pohľadu, ktorý je obsiahnutý v tomto článku, to bude najlepšia pastorácia povolaní, akú možno uskutočňovať v Spoločnosti a v provinciách. Tieto dve perspektívy sú prevzaté aj v 5. línii činnosti na obdobie medzi dvomi zhromaždeniami.²⁷

III. NIEKOLKO OTÁZOK PRE UĽAHČENIE OSOBNÉJ ÚVAHY A KOMUNITNÝCH POHOVOROV (medzi komunitami alebo na provinciálnej rovine...)

- * Porovnajte obnovené Konštitúcie s Konštitúciami z r. 1983 a nájdite zmeny, ktoré boli zavedené v jednotlivých konštitúciách zodpovedajúce tomuto pracovnému listu.
- * Ktoré výrazy z tu komentovaných článkov Konštitúcií vás najviac zaujali, oslovili?

---

²⁶ porov. *Vita Consecrata*, č. 44.

²⁷ GENERÁLNE ZHROMAŽDENIE r. 2003 *Línie činnosti medzi dvomi zhromaždeniami 2003-2009*, s. 10.

- * Sta spokojná so svojou stálou formáciou? Čo by ste mali zintenzívniť?
- * Možno je to vhodná príležitosť na zhodnotenie komunitnej formácie a komunitných formačných stretnutí. Je niečo, čo by bolo vhodné robiť ináč?
- * Ste presvedčená, že "(sestra), *ktorá radostne a naplno prežíva svoju odpoveď Pánovi, posilňuje spolusestry vo vernosti a prispieva k vzbudzovaniu nových povolání*" (K. 59)?

IV. DOPLŇUJÚCA LITERATÚRA NA PREHLBENIE OBSAHU 7. PRACOVNÉHO LISTU

- * Pre uvedomenie si dôležitosti, ktorú zakladatelia kládli na formáciu: Konferencia zo 16. marca 1659 (porov. Coste X s. 624). V tom čase bol sv. Vincent chorý, jeho život sa schyluje ku koncu. Najviac si praje, aby bola Spoločnosť dobre vybudovaná na pevných základoch a aby zostala verná.
- * Sprievodca pre počiatočnú formáciu, *Stať sa dcérou kresťanskej lásky v treťom tisícročí*, 2001 s. 15-19; 23-26; 41-49.
- * F. Quintano, *Vincentová formácia dcér kresťanskej lásky*, "Ozveny Spoločnosti", júl - august 1998 s. 241-254.

P. Javier ÁLVAREZ, CM
generálny direktor
P. Fernando QUINTANO, CM

Oporné body na úvahu počas
mesačnej duchovnej obnovy

"Hľadajte Pána a jeho moc, hľadajte vždy jeho tvár..." (Ž 105, 4)

Rozjímanie dcéry kresťanskej lásky

Dcéra kresťanskej lásky má byť kontemplatívna. Je však potrebné správne chápať tento výraz: nejde o stav kontemplatívneho života s jeho uspošobenými štruktúrami pre modlitbu, stíšenie a odlúčenie sa od sveta. Pavol VI. vo svojom známom prejave 7. decembra 1965 ho definoval takto: *"Úsilie uprieť na Boha náš pohľad a srdce v postoji, ktorý nazývame kontemplácia, sa stáva najvznešenejším a najplnším úkonom ducha. Je to úkon, ktorý dnes môže a má riadiť obrovskú pyramídu ľudskej činnosti."*

Skutočný význam výrazu „kontemplácia“ je: uprieť pohľad a srdce do Božej hĺbky, ako povedal sv. Pavol. Znamená tiež pozorovať, čo sa deje vnútri a mimo nás, meditovať o tom, skúmať, hodnotiť, prehĺbovať to a spoznávať jeho zmysel... Po etymologickej stránke kontemplovat' znamená „obrátiť svoj pohľad ku chrámu“. Aké sú ohraničenia tohto „chrámu“ pre Vincentína? Bezpochyby presahujú múry kostolov a kaplniek, zasahujú až uprostred sveta. Konštitúcia 10 jasne prehlasuje: *"Sestry kontemplujú a nachádzajú Krista v srdci a v živote chudobných... Pohľadom viery vidia Krista v chudobných a chudobných v Kristovi."* To znamená: výsadným miestom kontemplácie dcéry kresťanskej lásky je svet, činnosť, aktivita, práca, služba.

ŤAŽKOSTI AKO SA STAŤ „KONTEMPLATÍVNIMI V ČINNOSTI“

Náša kultúra je preniknutá dvojznačnými hodnotami ako účinnosťou, pragmatizmom, utilitárstvom. Je logické, že tieto prevládajúce kultúrne črty nenapomáhajú hlbšiu úvahu pre toho, kto hľadá zmysel každej veci. Ťažkosti vo viere sú vždy ťažkosti, ktoré sa týkajú podstaty a nezaberajú veľké miesto v kultúre, kde prevláda hluk, obraz a neustávajúca činnosť. K tejto „vonkajšej“ ťažkosti

môžeme pridať v osobnej rovine „ateistické zóny“, ktoré nám nedajú možnosť brať vážne nevýslovnú prítomnosť Boha v našom živote a v dejinných udalostiach. U sv. Vincenta môžeme obdivovať - a učiť sa o od neho - jeho pevnú vieru, ktorá mu pomáhala nachádzať Boha v živote a udalostiach.

PODMIENKY, KTORÉ POTREBUJE DKL, ABY MOHLA BYŤ KONTEMPLATÍVNA NA „VINCENTSKÝ SPÔSOB“

Je potrebné mať schopnosť vedieť sa dívať na realitu sviatostným spôsobom. Túto schopnosť máme vtedy, keď vieme prekonať udalosti, ak nezostávame zablokovaní na povrchu faktov, osôb a vecí, a ak vieme preniknúť našimi zmyslami do hĺbky. Nezabudnime, čo povedala líška malému Princovi v známom diele A. Saint-Exupéry: *"Podstata je našim neviditeľná očiam. Správne vidíme len srdcom."* Ježiš vo svojom evanjeliu vedel hľadiť ponad veci: na príklade poľných ľalií a nebeských vtákov sa vedel povzniesť k Tomu, kto ich šatí a živí (porov. Lk 12, 25-28; Mt 6, 26-27). U človeka s vyschnutou rukou sa povzniesol k Otcovi, ktorý chcel oslobodiť tohto človeka a všetkých ľudí (porov. Mt 12, 9-14; Mk 3, 1-6). Kontakt s chudobnými, hriešnikmi a vyhostenými zo spoločnosti ho vedie k spoznaniu Boha, ktorý ich veľmi miluje, chráni všetky svoje milované deti (porov. Mk 2, 13-17 ; Mt 5, 17-26; 7, 2-17). Boha zakúsil aj v jeho mlčaní, keď visel na kríži (porov. Mk 15, 1-47). Aby zahnal akúkoľvek neistotu v tomto smere, neváhal vyčítať farizejom ich uzavretosť ducha, zaslepenosť pri spoznávaní Božej vôle (porov. Mt 16, 1...).

Boh je v kaplnke a vo svete. Keby som mohol použiť takéto vyjadrovanie, mohol by som dokonca tvrdiť, že je ešte viac prítomný v najťažších situáciách najnúdznejších ľudí, pretože sám Ježiš vyhlásil, že takých uprednostňuje. My, ako vincentíni, nemôžeme upadnúť do pasce zmyšľania, že aby sme boli kontemplatívnymi, treba sa utiahnuť zo sveta. Keď toto hovorím, myslím na staré, choré a postihnuté sestry, ktoré nemôžu mať priamu službu. Ich modlitba za Spoločnosť a chudobných má veľkú hodnotu. Nemôžu sa absolútne stiahnuť zo sveta. Musia niesť v modlitbe realitu, hoci tvrdú, toľkých chudobných. Tak bude ich kontemplácia stelesnená a modlitba realistická (porov. K. 17). Vincentín nemôže rozjímať mimo sveta tak, ako nemôže plávať bez vody. Nasledujúce moderné podobenstvo nám dáva pochopiť túto evidentnú skutočnosť:

- „*Prepáčte,*“ hovorí jedna ryby druhej, „*ste už staršia a máte viac skúseností ako ja. Zaiste mi budete môcť pomôcť. Povedzte mi, kde môžem nájsť to, čo sa volá Oceán? Všade som ho hľadala, ale bez výsledku.*“

- Druhá ryba odpovedá: „*Oceán je to, kde sa nachádzate v tejto chvíli.*“

- „*Toto? Ale ved' to je len voda... ja hľadám Oceán.*“ Odpovedala úplne sklamaná mladá ryba a odplávala hľadať ďalej.

NIEKOĽKO KONKRÉTNÝCH CIEST AKO „VIDIEŤ“ BOHA V ŽIVOTE

* **Kontemplovať „sa“, hľadiť na seba, modliť sa... ako Boží dar**, t. j. ako niekto, kto sa zrodil z Božej lásky. Keď niekto v modlitbe uvažuje o sebe, „*uvedomuje si seba*“, že má oporu v tom, ktorý ho stvoril, nevyhnutne je plný dôvery, radosti, nádeje, istoty, pretože prichádza k rovnakej skúsenosti ako sv. Pavol: „*Viem, komu som uveril*“. Hoci sa vidí veľmi chudobný, veľmi hriešny, musí „*pochopiť*“, že je Božím dieťaťom. Z tejto reality je potrebné vytvoriť závery.

* **Kontemplovať, modliť sa... vlastné dejiny a vidieť ich v duchu vernosti**. Nie preto, že by sme boli my verní, ale preto, že Boh je verný. Vernosť Boha je dôležitejšia ako naša. Povedal by som dokonca, že ľudská vernosť sa opiera o božskú. Preto hovoríme, že vernosť je predovšetkým Boží dar. Ten, kto sa trochu hlbšie zahľadí na svoj uplynulý život, si uvedomí, že Boh bol stále prítomný: v šťastných chvíľach – aby ho volal k radosti a k chvále; v ťažkých chvíľach, aby ho mu dôveroval.

* **"Vidieť" Boha vo svete, v mojej konkrétnej službe**. V ťažkých situáciách zneužitia, zlého zaobchádzania, pohrdania, nedostatku pozornosti, ktoré vidíme v živote, v televíznych, rozhlasových správach a v tlači... Boh sa prejavuje vo forme "**nie**", vo forme odporu, odsúdenia... Naopak v situáciách, kde možno pozorovať lásku, nezištnú, obetavú službu, život... Boh sa prejavuje ako "**áno**" vo forme súhlasu, schválenia, povzbudenia, prijatia... Toto je spôsob ako kontemplovať život a osobne sa živiť z činnosti. 16. konštitúcia nám hovorí: "*Služba živí ich (dcér kresťanskej lásky) kontempláciu a dáva zmysel ich spoločnému životu.*"

Niet pochyb, že keď dcéra kresťanskej lásky pracuje a dobre vykonáva svoju službu na vincentický spôsob /nemyslíme tu na odbornú stránku/, nachádza Boha v (akejkoľvek) realizovanej práci. Môžeme si byť istí, že toto stretnutie bude prospešné. Preto vyššie citovaný článok konštitúcie hovorí, že dobre vykonaná práca z vincentského pohľadu viac živí ako unavuje.

* Rozjímanie pripravuje ku kontemplácii v živote. Všetko je dobre vyjadrené v K. 21: ... každodenné rozjímanie je jednou z najsilnejších chvíľ dňa...; dcéry kresťanskej lásky nemôžu vytrvať v povolani, ak nebudú rozjímať...; je potrebný čas mlčania... Dcéra kresťanskej lásky pri každodennom rozjímaní vtlačá obraz Ježiša Krista do svojho srdca, ducha a zreničky oka, aby ho následne rozpoznala vo svojej službe. Je to tá istá tvár Ježiša Krista, kontemplovaná v dvoch odlišných, ale spätých činnostiach: v rozjímaní a v službe.

NA MEDITÁCIU A KOMUNIKÁCIU

Meditatívne čítanie konferencie sv. Vincenta z 18. októbra 1655 o ciele Spoločnosti, Coste X, s. 124-128.

Je pre mňa ťažké "zbadat" a „spoznat“ Boha v živote a v mojej aktuálnej službe? Prečo? Ktoré sú udalosti alebo situácie vo mne a mimo mňa, v ktorých ľahšie spoznávam Boha?

Kontemplácia Boha v situáciách a udalostiach vytvára jednotu života. Toto odstraňuje rozdvojenosť, ktorá unavuje, keď trvá dlho. Existuje vo vašom živote vzťah medzi únavou, alebo stresom vyvolaným rôznymi zverenými službami, a nedostatkom odstupe k možnosti interpretovať hlboký zmysel týchto služieb?

P. Javier Álvarez
Generálny direktor

S

**Súčasné
výzvy**

Chudoba a migrácia

V dňoch 5.-20. septembra 2005 sa v Materskom dome konalo **1. medzinárodné stretnutie sestier v službe migrantom**. Téma stretnutia bola: **«Nositeľky nádeje pre svet bez hraníc»**. Zámermi stretnutia okrem iného bolo, pochopiť príčiny globalizácie a jej dôsledky na najchudobnejšie krajiny, príčiny a dôsledky migrácie, podpora sestier, ktoré sú zaangažované do služby pri migrantoch...

Voči stále rastúcemu fenoménu migrácie obyvateľstva je dôležité mať dobrú informáciu o realite migračného fenoménu v kontexte globalizácie. Toto je dôležité pre pochopenie prichádzajúcich výziev a pri zaujatí stanoviska, keď je potrebné konať v prospech obhajoby ľudských práv migrantov vo svete.

Spoločnosť sa usiluje pomáhať a obhajovať práva migrantov, ktorí musia čeliť nielen krajnej chudobe spôsobenej ich situáciou nelegálnych robotníkov, ale tiež aj stálou hrozbou, že budú vyhnaní alebo im bude odňatá sloboda.

Počas tohto roka budeme vydávať články a úvahy, týkajúce sa ľudskej, ekonomickej, politickej a sociálnej oblasti, do ktorých má Cirkev úlohu zaangažovať sa. Predtým, ako vstúpime do konkrétnych realít, v tomto čísle vydávame jeden článok o našom spôsobe služby najchudobnejším v súčasnosti. Necháme sa osloviť svätým Vincentom: akú zodpovednosť máme voči dávnyim i novým druhom chudoby.

Sv. VINCENT a neskôr...: SLUŽBA CHUDOBNÝM V SÚČASNOSTI

V tomto predstavení by som rada uvažovala spolu s vami o podstatných prvkoch našej vincentskej služby chudobným, také, aké nachádzame v spisoch našich zakladateľov. Zároveň sa pokúsime uvažovať nad týmito prvkami v súčasnom svete. Uvidíme tiež výzvy, ktoré nám z toho vyplývajú a ako sa sestry pokúšali odpovedať na ne v službe emigrantom.

PREHĽBENÝ POHĽAD NA NAŠU VINCENSKÚ SLUŽBU CHUDOBNÝM VČERA A DNES.

1. *Vincentská služba je určená všetkým chudobným bez rozdielu*

Naši zakladatelia vo svojej dobe slúžili chudobným, ktorí trpeli rôznymi druhmi chudoby : chudoba na vidieku, negramotné dievčatá, chudobní chorí, nájdené deti, galejníci, žobráci, utečenci, obeť vojen, atď.... Všetci mali spoločné jedno: chýbala im materiálna a duchovná pomoc, boli hromadne opustení štátom alebo Cirkvou, alebo obomi. Boli vysunutí na okraj a trpeli spoločenským vyhostením, ako napr. nájdené deti. Boli obeťami sociálno-, politicko-ekonomických podmienok tej doby, na ktoré nemali skoro žiaden vplyv.

Vernosť nášmu vincentskému duchu žiada od nás, aby sme si zachovali túto univerzálnosť našej služby chudobným. Tá istá vernosť nám však kladie otázku: «*Čo je nové v tejto univerzálnej službe chudobným v súčasnosti?*»

Najskôr: univerzálnosť našej služby chudobným v súčasnosti si vyžaduje «*lásku bez hraníc*», «*globalizujúcu lásku*», ktorá zasahuje všetkých chudobných, hocijakej farby pleti, rasy, náboženstva, kultúry, etnickej skupiny, politickej príslušnosti, rodu alebo veku. *Neohraničená láska* nás vedie ďaleko od známych terénov služby chudobným, aj za hranice našich diecéz alebo našich krajín.

Po druhé: univerzálna služba znamená tiež, že sa dívame ponad *tradičných chudobných, ktorým slúžime* a že ideme hľadať *nových chudobných*, obeť globalizácie, neschopných prežiť v takých stále viac odľudštených nárokoch.

Ján Pavol II. vo všetkých svojich apoštolských exhortáciách po mimoriadnych biskupských synodách všetkých kontinentov stále predstavoval emigrantov ako jednu z priorít Cirkvi(1). Dnes ani jedna krajina, vrátane vašej a mojej, nezostáva mimo tohto fenoménu medzinárodnej migrácie, buďto, že posiela, alebo prijíma migrantov. Vo svete žijú milióny emigrantov a ich počet stúpa každý deň.

2. Vincentská služba je založená na pohľade viery a je poznačená evanjeliovým duchom.

Všetka starosť Vincenta počas jeho života bola nasmerovaná na chudobných. Vieme, že za jeho vášnivou láskou k nim bola láska k Bohu, ktorý mu dával silu ponáhľať sa k chudobným, podobne ako utekáme, keď horí.

Slovami súčasnej teológie by sme povedali, že pre neho boli chudobní sviatosťou Krista: «*obrátte medailu a vo svetle viery uvidíte, že Boží Syn, ktorý chcel byť chudobným, sa nám zjavuje v týchto chudobných... Ach, Bože! Aké je krásne vidieť chudobných, ak ich vidíme v Božom svetle...*» (2).

---

(1) porov. Ecclesia in Asia, Ecclesia in Europe, Ecclesia in Oceania, Ecclesia in America, Ecclesia in Africa.

(2) Coste XI, 32

Vďaka tomuto pohľadu viery sv. Vincent naliehal, aby sa slúžilo chudobným v evanjeliovom duchu jednoduchosti, zbožnosti, súcitu, lásky, rešpektu, pokory a veľkej veľkodušnosti. (3)

Vernosť vincentskej charizme nás volá, aby sme mali ten istý pohľad viery a toho istého evanjeliového ducha v našej službe chudobným. Zároveň si musíme klásť otázku: «*Hovorí nám v súčasnosti niečo nové tento pohľad viery a evanjeliový duch?*»

Vincentská vízia chudobného ako obrazu Krista a evanjeliový duch, s akým mu máme slúžiť, zostávajú pravdivými aj v súčasnosti, podobne ako tomu bolo v minulosti. Vzhľadom k odlišnému kontextu, v ktorom slúžime v súčasnosti, je na nás kladená výzva prehliť a posilniť tento pohľad viery a evanjeliového ducha.

V moderných spoločnostiach sa veľmi zdôrazňuje účinnosť a produktivnosť vo všetkých oblastiach práce, ako aj v technológii a odbornosti. Naša služba chudobným nie je ušetrená od tohto mýtu.

Voči tomuto jemnému odlúďšteniu a inštrumentalizácii chudobného náš pohľad viery a evanjeliový duch musia nás pobádať, aby sme «*humanizovali techniku*», a tak vložili odbornosť do služby osôb a podriadili účinnosť a produktivnosť hodnote osobe chudobného. V našej vysoko odosobnenej technologickej dobe sme povolané zachovať si „zosobnený prístup“ v našej službe chudobným.

Táto služba nie je len humanitárna, nie je to ani projekt dobročinnnej organizácie alebo odbornej skupiny spojenej s jej záujmami.

Vincentská služba chudobným je plameň, z ktorého sála žiara a páli zvnútra. Pre nás, DKL, je ním veľká láska ku Kristovi, ktorá nás musí pobádať, pohýnať k rozhodnému záväzku pri chudobných.

Veľmi bolestnou skúsenosťou našich sestier, ktoré pracujú medzi prísťahovaným obyvateľstvom, je pohľad na to, že sú zneužívaní tými, ktorí si hovoria, že im pomáhajú: napr. cestovnými

---

(3) Coste IX , 593 – X, 679-680; *Duchovné spisy* L 284 a , s. 320-321

agentúrami, „pasákmi“, zamestnávateľmi, úradníkmi vlády. Agentúry a pasáci im sajú živú krv, keď im nanucujú vysoké poplatky za ich vstup do cudzej krajiny alebo pre legalizáciu ich osobných dokladov. Zamestnávatelia týchto agentúr nezachovávajú vopred stanovené zmluvy.

Voči týmto situáciám služba DKL pri emigrantoch, motivovaná vierou a vykonávaná v evanjeliom duchu, sa stáva prorockou výpoveďou týchto protihodnôt. Ako nám hovoria obnovené Konštitúcie: *«vypovedajú o situáciách, ktoré zneužívajú a vylučujú osoby zo života»*(4). Práca pri migrantoch si vyžaduje hlboký duchovný život a veľkú citlivosť na prítomnosť Ducha Svätého v situáciách, ktoré sú úplne nové a boli doteraz neznáme.

3. Vincentská služba je celkovou (integrálnou) službou chudobným

Na začiatku každého diela sv. Vincent vždy naliehal na celkovej, integrálnej službe, povedal to slovami tej doby: *«telesná a duchovná služba chudobným»*, pre označenie služby celej osobe.

Vernosť vincentskej charizme nás volá, aby sme konali v súčasnosti takú službu. Predsa sa však musíme pýtať: *«Čo je nové v tejto celkovej, integrálnej službe chudobným v dnešnej dobe?»*

Najskôr: spôsob pohľadu na ľudskú osobu veľmi pokročil za posledné roky. Dnes máme celistvejšiu víziu o osobe. Cítiť väčšiu pozornosť k dôstojnosti ľudskej bytosti a právam človeka, zvlášť chudobných. Osoby majú svoje vlastné schopnosti, vlastné dary a sú teda schopní prijímať rozhodnutia, týkajúce sa ich života a osobného rozvoja.

Takto v našej službe máme uvažovať o chudobných, nielen ako o „klientoch“, či objektoch našich služieb, ale skôr ako o osobách schopných byť činiteľmi svojho vlastného rozvoja. Naše obnovené Konštitúcie to vyjadrujú vhodne: *«(Sestry) im budú pomáhať uvedomovať si ich vlastnú dôstojnosť, aby sa stávali sami tvorcami svojho rastu.»* (5)

---

(4) Š. 8.

(5) K. 24

Po druhé: integrálna služba chudobným v súčasnosti nás volá k analýze hlbších príčin chudoby tak, aby ich služba nielen liečila účinky chudoby, ale navyše umenšovala na minimum ich príčiny.

V súčasnosti rôzne spoločenstvá VR sa rozhodli predísť sv. Vincenta. Prechádzajú od liekov na účinky chudoby k činnosti proti jej najhlbším príčinám, ktoré sa zakorenili v nespravodlivých sociálno-politicko-ekonomických štruktúrach. Zhodnocujú osobné zapojenie do prorockej kolektívnej činnosti. Na našom poslednom generálnom zhromaždení sme hlasovali, že sa budeme usilovať o sociálnu premenu a že budeme „útočiť“ na štrukturálne príčiny chudoby. Tento záväzok sme začlenili do našich obnovených Konštitúcií . (6)

Príčiny vytlačania emigrantov na okraj súčasnej spoločnosti sú zakorenené v tých istých sociálno-ekonomických štruktúrach, ktoré podporujú globalizáciu. Sú posilňované kultúrnymi, náboženskými a historickými faktormi. Sestry, ktoré pracujú pri migrantoch, pociťujú niekedy veľmi silno svoju bezmocnosť voči sieti utláčajúcich štruktúr. Existujú srdcervúce príbehy o tom, ako sú migranti vytlačaní na hranice zúfalstva kvôli neľudskému zaobchádzaniu, ktorého sú predmetom, ale pri ktorom prežívajú. Opisujú extrémny, ktorých sú schopní ľudskej bytosti: nedostatok potravy, uzatvorenie do jednej miestnosti, verbálne a sexuálne napádanie, nezaplatená nadčasová práca, odňatie pasov, násilie... Takto sa zvyčajne sťažujú utečenci, migranti. Sprenevery jednotlivcov alebo skupín, ktorí vyťažujú – zneužívajú – a nespravodlivé sociálne štruktúry sú príčiny ich vytlačania na okraj a ich útlaku.

4. Do vinčentskej služby patrí i blízkosť pri chudobných

Podľa myšlienky zakladateľov tí, ktorí slúžia chudobným, majú to robiť v blízkosti pri chudobných. Preto naliehali na návštevu v ich príbytkoch. (7) Vincent predstavil službu chudobným ako rozlišujúci znak dcér kresťanskej lásky, aby ich odlíšil od rehoľníčok,

---

(6) Ibid.

(7) COSTE XII, 523-524. ; Konf. 2. február 1653 ; SV – List sestry Carcireux, 647-648

ktoré im slúžili, ale v ich domoch. (8) Často hovoril, aby sme sa „išli na nich pozrieť“. Chcel, aby im sestry slúžili osobne.

Vernosť nášmu vincentskému duchu nás volá k tomu, aby sme si zachovali túto blízkosť pri chudobných. Vzhľadom k rôznym podmienkam našej doby musíme sa spytovať: *«Čo je v súčasnosti nové ohľadom tejto blízkosti?»*

Po prvé: táto blízkosť nás vyzýva, aby sme boli pri nich blízko fyzicky a psychologicky, aby sme videli, cítili, dotýkali sa, zakúšali dojmy spolu s nimi, aby sme mali účasť na ich túžbach, radoostiach, utrpeniach, snoch. Toto si od nás žiada, aby sme neboli uzatvorené do rôznych druhov materiálneho a psychologického otroctva, aby sme boli blízko pri nich, čím by sme im umožnili ovplyvniť naše životy a voľby. Mohli by sme pracovať s chudobnými, alebo ich často navštevovať, a pritom zostať mimo ich chudoby a to našimi rozhodnutiami, ktoré každodenne konáme. Vincentská služba chudobným sa neoddeľuje od ostatných dimenzií nášho života. Blízkosť pri chudobných znamená tiež pozornosť na znamenia čias, ktoré ich ovplyvňujú.

Služba pri migrantoch si vyžaduje veľkú blízkosť pri nich: fyzickú, psychologickú a duchovnú. Toto je často spojené s dlhým doprevádzaním, pretože zoči-voči príliš ťažkým utrpeniam jediné, čo môžeme urobiť najlepšie, je byť s tými, ktorí trpia. Táto blízkosť pri utečencoch, migrantoch môže viesť k úplne odlišnému spôsobu života od toho, ktorý vedie komunita, ktorej rytmus môže byť viac-menej pravidelný a predvídateľný. Z takých okolností môžu vzniknúť spočiatku niektoré ťažkosti, ale môžu sa obrátiť v osobný a komunitný prospech. V apoštoláte pri emigrantoch a prisťahovaných je nevyhnutná opora miestnej komunity.

5. Vincentská láska je citová, ale aj činná.

Pre Vincenta má láska vnútorný aj vonkajší aspekt. Vnútro je spojené s našou motiváciou: *«Načo by slúžilo priniesť polievku alebo lieky chudobným, ak motívom tejto činnosti by nebola láska?»* (9)

---

(8) Konferencia pre DKL z 2. februára 1653, 518.

(9) Konfer. s. 18.

Keď je láska reálna, plodí tvorivé iniciatívy. Vincent nebol vždy originálny v tom, čo podnikal, ale bol naisto veľmi tvorivý: poslúžil si zdrojmi existujúcimi okolo neho. Vedel ich použiť novým spôsobom pre chudobných, aby boli lepšie obslužení. Mal dar intuície – vnuknutia, ktoré mu umožňovalo zachytiť potrebu danej chvíle a na ktorú účinne odpovedal. Stačí, keď pouvažujeme nad dejinami našich začiatkov, aby sme si uvedomili šírku tejto tvorivosti.

Jasnejšie to vidíme v jeho spôsobe prístupu k dielam: všetky boli organizované ako „odpovede“ na výzvy, ktoré zachytil z udalostí. Organizovať bolo pre neho podstatné v účinnej službe chudobným: «*Chudobní trpia viac nedostatkom organizácie, ktoré utíšia ich trápenia, ako nedostatkom láskavých ľudí.*» (10) Stačí si prečítať niekoľko poučení pre Lazaristov, dcéry kresťanskej lásky a panie kresťanskej lásky v Hôtel-Dieu, aby sme mali prehľad o jeho prezieravosti v oblasti organizácie. (11) V súčasnosti vernosť duchu sv. Vincenta nás volá, aby sme mali citovú a činnú lásku a vedie nás k otázke: «*Čo je nové v citovej a činnej láske v súčasnosti?*»

Najskôr – a v súčasnosti viac ako inokedy – citová láska musí byť tvorivá a vynaliezavá, aby mohla čeliť rôznym, zložitým a novým formám chudoby, ako aj vzhľadom ku každodennému nárastu chudobných. Činná láska voči nim žiada od nás, aby sme vynachádzali nové formy a metódy služby. To znamená, že sa neuspokojujeme s dielami lásky alebo prítomnosti, ale tiež podnikáme diela na osobný rast chudobných a také činnosti v prospech spravodlivosti, nasmerované k spoločenskej premene a oslobodeniu osôb od utláčateľských spoločenských štruktúr. Úsilie o osobný rast chudobných si vyžaduje tiež prejsť z postoja «*Byť hlasom bezhlasných*» k postoju pomoci chudobným, vyzdvihnutiu ich hlasu, aby mohli hovoriť sami za seba.

V niektorých dielach sv. Vincenta nachádzame už „zárodok“ takéhoto osobného rozvoja chudobných. (12) V našej súčasnej službe je zvlášť nové presvedčenie, že musíme tiež zaútočiť na štrukturálne príčiny chudoby.

---

(10) Citované z „Bratstvá sv. Vincenta de Paul“ od Mgr. R. Izarda, s. 28.

(11) porov. Abelly L 1, s. 122, Poučenie pre dámy kresť. lásky v Hôtel-Dieu.

(12) Coste VIII, s. 82 – Pravidlá pre nájdené deti.

Toto tvorí súčasť nového povedomia, ktoré sa rozvinulo vo svete v priebehu posledných päťdesiatich rokov. Zaútočiť na štrukturálne príčiny chudoby znamená zaangažovať sa v zápase o spravodlivosť. V tomto smere bolo už vynaložené úsilie v jednotlivých spoločenstvách vinčentskej rodiny, ale ešte je nutné v ňom pokračovať.

Po druhé: osobný rozvoj chudobných, ako i boj o spravodlivosť si vyžadujú dobre organizovanú službu: dlhodobú službu, plán, ktorý predvída i zhodnocovanie a revíziu. Toto si vyžaduje, aby sme vo vinčentskej rodine pracovali v spojení, formou siete zdrojov a tiež mimo nej, pretože nároky takej služby presahujú schopnosti jednej skupiny.

Sestry, ktoré pracujú pri migrantoch musí byť veľmi tvorivé vzhľadom k zložitej povahe ich služby. Pokrýva široký priestor úloh a činnosti: pastoračnej, sociálnej, právnickej a politickej; tieto aktivity spájajú sestry nielen s Cirkvou, ale tiež s občianskymi skupinami, súkromnými a vládnyimi disciplínami.

6. *Vinčentská služba sa realizuje v spolupráci s druhými*

Sv. Vincent vo svojej dobe vždy povzbudzoval k spolupráci s laikmi, správcami, kňazmi farností, biskupmi, kráľovstvom, dámami, miestnymi úradmi, tiež aj k spolupráci medzi lazaristami a dcérami kresťanskej lásky. Vernosť tomuto duchu nás podnecuje pokračovať v duchu spolupráce sv. Vincenta a z druhej strany aj aby sme v tomto smere pokročili. Vzhľadom k ekleziológii a hierarchickej povahy spoločnosti tej doby Vincentovo úsilie o spoluprácu bolo skutočne pokrokom v porovnaní s jeho súčasníkmi, avšak nemohol úplne uniknúť nanúteným obmedzeniam v tomto pojme kvôli historickému kontextu. Preto vernosť vinčentskému duchu nás musí pobádať, aby sme sa pýtali: *«Čo je v súčasnosti nové v smere spolupráce?»*

Najskôr sa od nás požaduje rozšíriť sféru. Musíme spolupracovať s chudobnými, ktorým slúžime a to tak, že sa stanú našimi partnermi v podpore ich vlastného rozvoja. Musíme spolupracovať s rôznymi spoločenstvami vinčentskej rodiny a s ľuďmi iných náboženských vyznaní – šintoistami, budhistami,

taoistami, mohamedánmi, evanjelikmi, pravoslávnyimi – a s neziskovými organizáciami, združeniami, nadáciami a občianskymi a cirkevnými skupinami. Vzhľadom k nepokojným situáciám v súčasnej dobe je naliehavé, aby sme spolupracovali s príslušníkmi iných vyznaní. Spolupráca s ďalšími cirkevnými skupinami si vyžaduje od nás, aby sme boli dobre zapojené do pastorácie v miestnej Cirkvi.

Po druhé: existuje nový duch, ktorý by mohol usmerňovať naše úsilie k spolupráci: duch partnerstva a vzájomnosti (vzájomnej výmeny). Duch partnerstva predpokladá, že umožníme tým, ktorí s nami spolupracujú, aby sa zúčastňovali na rozhodnutiach v našej spoločnej službe tak, aby všetci tí, ktorí sú v nej zaangažovaní boli spoluzodpovední. Tento druh partnerstva nie je možný bez rešpektu, úcty a uznania tých, ktorí s nami spolupracujú.

Skutočný duch partnerstva volá po vzájomnosti, t. j. ochote nielen dávať, ale aj prijímať od tých, ktorým slúžime a s ktorými spolupracujeme. Naše obnovené Konštitúcie to vhodne vyjadrujú: *«Sestry vedia od chudobných aj prijímať a nechávajú sa nimi evanjelizovať.»* (13) Vzájomnosť je prejavom pokory, ktorý uznáva svoje vlastné limity. Hlboko pravdivé je presvedčenie, že pred Bohom sme všetci chudobní a potrebujeme pomoc druhých.

Služba pri migrantoch nie je možná bez spolupráce. Nemôže to byť len „komunitný plán“. Naše sestry, ktoré pôsobia pri migrantoch, majú široký okruh spolupracovníkov: združenia a spoločenstvá v Cirkvi, neziskové organizácie, ambasády a konzuláty, zdravotnícke a sociálne rezorty, súkromné organizácie a iné. V Ázii a v ďalších krajinách, kde kresťania tvoria menšinu, naše sestry pracujú s osobami a skupinami rôznych náboženstiev, vyznaní a obradov. Práca medzi migrantmi je bohatý terén pre dialóg s inými náboženstvami.

Z Á V E R

Dovoľte mi, aby som ukončila tento príhovor básňou, ktorú napísala jedna sestra z mojej provincie a pranie Jána Pavla II. pre Európu:

Hľadajúci ľud, putujúci ľud

*Opustili svoj dom a vlasť,
ich srdcia napnuté dopredu
a zároveň nasmerované dozadu.*

*Na krídlach nádeje
sa odvažujú prekonať svoj strach.
Riskujú svoj život, aby uskutočnili svoje sny.
Lipnú na istote, že môžu nastať nové
možnosti.*

*A tak na tejto pôde, vzdialenej od ich domova,
či už v utrpení úmornej práce,
alebo keď im chýba životné pohodlie
vytrvávajú...*

*Pretože v dome, ktorý opustili,
majú rodinu, ktorá čaká, že bude vytrhnutá z drápanov
chudoby...
je tam milovaný človek, ktorý je chorý,
deti, ktoré potrebujú ísť do školy,
alebo dospievajúci, ktorého budúcnosť závisí
len od dĺžky trvania zárobku.*

*Takto uvažujú tí, ktorí sa nemôžu vrátiť,
hoci podmienky, v ktorých žijú sú nespravodlivé...
Takto zostávajú, mlčia,
skrývajú bolestnú pravdu pred svojou rodinou
a priateľmi.*

*Možno až dovtedy, kým nezasiahnu napokon srdcia,
ktoré počúvajú a ruky, ktorú uzdravujú,
aby zlomili putá, ktoré ich spútavajú.*

Ján Pavol II. vo svojej apoštolskej exhortácii „**Ecclesia in Europa**“, v r. 102 (2003) napísal:

«Pokojné spolunažívanie a recipročná výmena vnútorných bohatstiev umožní budovať takú novú Európu, ktorá vie byť spoločným domovom, ktorá vie každého prijať, v ktorej nikto nebude diskriminovaný a v ktorej sa všetci budú posudzovať a zodpovedne žiť ako členovia jednej veľkej rodiny.»

Kiež by sme všetci mali takýto sen nielen pre Európu, ale i pre celý svet. Modlime sa za všetkých, ktorí sa usilujú uskutočňovať tento sen pre migrantov.

Sestra Julma NEO
Dcéra kresťanskej lásky

A

Provincia Gijon (Španielsko)

**Aktuality
z provincií**

Cena Princa z Astúrie

Ocenenie uznávané na medzinárodnej rovine

Cena za vytváranie zhody, udelená Spoločnosti dcér kresťanskej lásky za ich "*mimoriadne sociálne a humanitárne dielo pre chudobných a opustených spoločnosti, vykonávané príkladne už skoro štyri storočia...*" Takto sa vyjadrila porota nadácie Princa z Astúrie, ktorá oznámila v masovokomunikačných prostriedkoch správu v septembri 2005.

Je to skutočný „dar“ pre Spoločnosť a chudobných. Pri príležitosti tohto ocenenia musíme vzdávať Bohu, nášmu Otcovi, vďaky, chvály a modliť sa za toľké dcéry kresťanskej lásky, ktoré počas dlhých rokov verne a účinne slúžili chudobným. Túto službu vykonávali ako autentické a pokorné „služobnice“ nenápadne, v tieni a s láskou. *Z pokolenia na pokolenie* bola Cirkev svedkom vernosti Boha prejavenej cez Spoločnosť. Videla tiež, ako sv. Vincent de Paul a sv. Lujza de Marillac boli pozornými vo vernom živote v Cirkvi a prihovárali sa za ňu u Otca, aby zostala verná svojmu pôvodu.

Táto cena je radostným a jednoduchým prejavom vďaky za túto dlhú reťaz lásky a evanjelizácie, ktorá začala v r. 1633 a pokračuje dodnes. A tak 21. októbra 2005 – akoby išlo o film – sme videli veľa pôsobivých obrazov dcér kresťanskej lásky, ktoré boli:

- "Pohľadmi" pre najnešťastejších, najzúfalejších okolitej spoločnosti. V ich očiach spoznali odpustenie, súcitu, lásku, porozumenie a nádej.

- "Slová", ktoré hovorili o nádeji, úteche, láskavosti...

- "Uši", ktoré počúvajú všetkých, ktorí sa k nim priblížili s úzkosťou, beznádejou, hovoriac im o svojich utrpeniach a trápeniach.

- "Ruky", ktoré slúžili najslabším tejto spoločnosti: chorým, odsunutým na okraj, starcom, utečencom, väzňom, deťom, mládeži, tým, čo vyšli z väznice, drogovaným, týraným ženám...

Dcéry kresťanskej lásky naďalej slúžia, pracujú a učia najchudobnejších spoločnosti, a takto predlžujú tvorivú lásku Boha na všetkých piatich kontinentoch. Pochopili a stále veria, že je potrebné pracovať a slúžiť s uistením, že možno žiť globalizáciu ako otvorenosť a bohatstvo ako deľbu s bratmi a sestrami.

Táto cena sa týka nás všetkých. V Oviedo sme cítili biť srdcia viac ako 21 000 dcér kresťanskej lásky žijúcich v 94 krajinách. Boli tu tiež prítomné všetky, ktoré od roku 1633 utkali túto *dlhú reťaz vernosti*. V *divadle Campoamor*, kde prebehlo odovzdávanie cien, bolo cítiť vďačnosť za prácu vykonanú Spoločnosťou pre chudobných.

Pred odovzdaním ceny sme ju predstavili formou PowerPoint, ktorý umožnil lepšie poznať Spoločnosť vo svete. Potom počas fóra so všetkými účastníkmi sme počúvali svedectvo piatich sestier, ktoré sprevádzali generálnu predstavenu, sestru Evelyne Franc a sestru Rosu Máriu Miro, generálnu radkyňu za Španielsko.

Z Ázie hlas Indie zaznieval cez sestru Jaimarie Joseph, ktorá nám jednoducho rozprávala o úsilí dcér kresťanskej lásky v Ázii o väčšiu spravodlivosť a pokoj cestou ich jednoduchých, nenápadných služieb. Nedávno naše sestry z východnej Ázie museli čeliť veľkým výzvam prírodných katastrof: sestry z Indonézie, Thajska a Indie vynakladali veľké úsilie pre postihnutých tsunami a pre chorých na AIDS. Mnohí sú opustení svojimi rodinami a spoločnosťou vo všeobecnosti. Keď sa títo ľudia cítia milovaní, prijímaní sestrami, ktoré ich ošetrujú, veľmi sa menia. Videli sme, že mnohí z nich sa navrátili k Bohu s vierou a nádejou vďaka tomuto prijatiu a láske. Mala som možnosť slúžiť týmto chorým na AIDS v Indii, tak vám hovorím z vlastnej skúsenosti. Stále máme na pamäti presvedčenie o potrebe úcty k ľudskej osobe v chudobnom a nešťastnom človeku, ktorému slúžime. Pokúšame sa navrátiť mu pocit jeho ľudskej dôstojnosti a sebaúcty. Sú to naši bratia a sestry, ktorým slúžime podľa príkladu nášho zakladateľa sv. Vincenta: *"Chudobní sú naši páni a učiteľia"*. S emóciou sme počúvali tieto slová, ktoré hovorili o taktnej, veľkodušnej, láskavej a pokornej

službe, s dôrazom na spôsob práce na tomto kontinente: formami projektov, ktoré zaisťujú pokračovanie v službe.

Sestra Christine Chinye z Nigérie hovorila o bohatstve afrického ľudu, ktorú toľko túži po pokoji a porozumení. Poslanie Spoločnosti na tomto kontinente si žiada tvorivosť pre zodpovedanie na mnohé druhy chudoby, ktoré znášajú jej obyvatelia. Jednoduchými slovami povedala: *"Africký kontinent je plný krásy, pôvabu, dobroty a nádeje. Ale túto realitu presahujú naliehavé základné potreby, vyvolané politickými, zemepisnými, ekonomickými, kultúrnymi, náboženskými a inými faktormi. Toto spôsobuje veľa ťažkostí v spoločenskej rovine, ktoré sú spojené s korupciou, chudobou a biedou."* Pre odstránenie tejto situácie dcéry kresťanskej lásky pracujú v hygienickej oblasti, v pastorácii mládeže a rodín, na podporu žien, s deťmi ulice, v boji proti AIDS a hladu... Zakončila slovami: *"Vďaka mnohým rehoľným a kňazským povolaniam budúcnosť Afriky sa môže vidieť optimistickjšie. Dúfame, že pri zachovaní svojich hodnôt, spolupráci všetkých, globálnej ekonomickej pomoci táto Afrika zmení svoju tvár. Keď jej ľudské a prírodné zdroje budú lepšie spravované, bude môcť prispieť k budovaniu lepšieho sveta."*

So sestrou Marie-Yonide Midy z Haiti sme preplávali oceán smerom k Južnej a Strednej Amerike plnej prírodného bohatstva, kultúr a možností..., ale tiež kontrastov, kde sa zmiešava bohatstvo s krajnou chudobou. Na tieto výzvy sa naša Spoločnosť pokúša odpovedať na najnaliehavejšie formy chudoby. Jej tvár sa rozžiarila, keď hovorila o nádejných možnostiach, ktoré spoznáva na tomto kontinente: *"Je nespočetne mnoho výziev, ktorým musíme čeliť, ale Amerika je kontinent nádeje, má svoju kultúrnu rozmanitosť, svoju energiu, radosť zo života a solidaritu, ktorá je charakteristická pre jej národy. Tieto hodnoty nám vnukajú, že pokoj a súlad sú možné, vďaka tiež dobrej vláde národov. V hĺbke našich sŕdc si uchovávame nádej po lepšom svete, kde budú láska a bratstvo silnejšie ako netolerancia, nespravodlivosť, diskriminácia a bieda."*

Z Japonska k nám prišiel úsmev a jednoduchosť sestry Xavier Imoto Yuriko. Hovorila o realite orientálnej Ázie, o jej náboženskej a kultúrnej rozmanitosti, o kolíske veľkých svetových náboženstiev: kresťanstve, islame, budhizme, hinduizme, šintoizme. Kontrasty medzi bohatými a chudobnými sú významnou realitou.

Hovorila tiež o Ázii ako o kontinente mladosti. Hovorila o práci dcér kresťanskej lásky: v nemocniciach, školách, väzniciach, v podomovej službe, pri starcoch, ale zvlášť predstavila výzvy, na ktoré odpovedala Spoločnosť v dielach kresťanskej lásky spoluprácou s ďalšími organizmami pre rast človeka.

Napokon sestra Asuncion Garcia pripomenula realitu európskeho kontinentu, predstavila jej súčasné a historické črty. Služba dcér kresťanskej lásky sa rozširuje na celý kontinent. Sestry sa pokúšajú odpovedať odvážne a tvorivo na situácie chudoby. Zdôraznila: *«dôležitosť úsilia o rozvoj zmyslu pre univerzálnosť, vychádzajúcej zo solidarity a boja za spravodlivosť, odstraňujúcej nespravodlivé sociálne štruktúry»*. Pozvala prítomných, aby sa spojili s túžbou Cirkvi a Spoločnosti: *«V súčasnosti dcéry kresťanskej lásky chcú spolupracovať s ľuďmi dobrej vôle, aby utvárali Európu schopnú vytvárať vzťahy, spravodlivosť, solidaritu a pokoj, aby:*

Tam, kde je utrpenie, nastala útecha.

Tam, kde je chudoba, nastala solidarita.

Tam, kde je túžba po spravodlivosti, došlo k jej uskutočneniu.

Tam, kde je nezhoda, nastal dialóg a súlad.

Tam, kde je vylúčenie, nastala úcta k osobe a kultúram.

Tam, kde vládne egoizmus, zavládla láska a starosť o spoločné dobro.

Touto cenou je prejavovaná vďačnosť za vykonanú prácu, ale ňou sa tiež rozsvietilo svetlo a otvorila okno do budúcnosti. Byť prameňom života, slova, gesta, modlitby a záväzku voči najopustenejším, najnešťastnejším, vylúčeným a najslabším v spoločnosti, aby sme boli tvárou Krista a radostnej zvesti v Cirkvi.

V Oviedo sme tiež spoznali, že sme povolané *«rozmnžovať»* pokoj tak, ako *Ježiš rozmnožil päť chlebov a dve ryby*. Bolo nás 7 sestier zastupujúcich Spoločnosť. Cítili sme, ako dcéry kresťanskej lásky, verné svojmu „áno“ Bohu, delia týchto *«päť chlebov a dve ryby»* svojou prácou, obetou, láskou k chudobnému. Pri prijímaní tohto ocenenia sme cítili, že sme povinné prerozdeliť ho všetkým tým, ktorí sú *«posadení na tráve»* a čakajú, že im Učiteľ dá najesť.

Politici, novinári, ekonómovia a intelektuáli nám blahoželali, tak isto ako i ľudia na ulici, mladí i starší. V srdci sme počuli Ježišove slová: *«Zvelebujem ťa, Pane, pretože si tieto veci ukryl pred múdrymi a rozumnými a zjavil si ich maličkým»*, akými sme.

S touto cenou sme prijali úlohu byť rozsievачmi pokoja a napomáhať stretnutiam. Sme pobádané neustále sa deliť s tým, čo dostávame každý deň od Boha a dávať to jednoducho tým, ktorí sa k nám približujú, chcú byť vypočutí, potešení, usmernení, povzbudení, ktorí potrebujú zakúsiť lásku... Tak ako 5000 ľudí nasýtených *piatimi chlebami a dvomi rybami*, dcéry kresťanskej lásky sú povolané "*predstaviť*" Ježiša ako jediného, ktorý môže naplniť srdcia chudobných a trpiacich. Nech Pán dá, aby sme si zaslúžili slová poroty: "*...je to cena za podporu hodnôt spravodlivosti, pokoja a solidarity na celom svete*".

Toto ocenenie nemôže v nás vzbudiť pýchu, márnosť. Naopak: musíme uznať pred Bohom a ľuďmi, že sme tiež slabými a mám pokornú túžbu byť pravými dcérami kresťanskej lásky. Princ z Astúrie vo svojom prejave nám naznačil cestu: "*Láska nás učí, že pravá veľkosť spočíva v skláňaní sa k pokorným.*" Sestra Evelyne sa vyjadrila týmito slovami: "*Milosrdenstvo a vernosť sa stretnú navzájom, spravodlivosť a pokoj sa pobožkajú...!* (Ž. 85/84, 11) *Táto veta žalmistu jemne zdôrazňuje vzťahy, ktoré spájajú spravodlivosť a pokoj. Potrebujú sa navzájom, sú neoddeliteľné... Je jasné, že spoločnosť v ktorej žijeme, túži po svete bez hraníc, bez ohrád medzi tými, ktorí vlastnia moc a prostriedky a medzi tými, ktorí sú nich zbavení. Naši súčasníci, zvlášť mladí, stále viac pociťujú naliehavú potrebu budovať nový, solidárnejší svet, výsledok globalizácie lásky. Nový svet, rodinu národov, ktoré sa spravodlivo a solidárne delia o pozemské dobro, určené pre všetkých. Svet, ktorý vo svojom vnútri potrebuje vieru a nádej bez toho, aby si to uvedomoval, ktorý je hladný po Bohu. Žiť solidaritu núti postúpiť dopredu, vpred v obhajobe života, niekedy ohrozovaného v jeho integritate kvôli egoizmu niektorých. Žiť solidaritu vedie k hlbšiemu hľadaniu dostačujúcich zdrojov pre zlepšenie životných podmienok ľudí odsúdených na prežitie, ktorí sú stratení v labyrintoch vyhostenia na okraji spoločností alebo donútení opustiť vlastnú krajinu na pochybných lodiach, čo je hanbou pre súčasnú spoločnosť. Ako dcéry kresťanskej lásky, povolané pokračovať vo svete v poslaní Ježiša Krista, evanjelizátora a osloboditeľa chudobných z podnetu sv. Vincenta de Paul a sv. Lujzy de Marillac, našich zakladateľov, priateľov maličkých a chudobných, je nám adresovaná výzva žiť solidaritu. Cítíme sa šťastné a vďačné, že môžeme obetovať svoj život Pánovi, aby sme ho mohli darovať*

v službe našim bratom a sestram. V dejinách Cirkvi život vyviera ako bystrina, možno ho čítať na krásnych stránkach zapísaných jednoduchou rečou služby najopustenejších, mlčanlivým písmom tvorivej veľkodušnosti a obetavosti. Spoločnosť dcér kresťanskej lásky sa usiluje skromne spolupracovať pri budovaní civilizácii lásky, kde budú navždy vládnuť spravodlivosť a pokoj... »

Keď sestra Evelyne Franc prevzala cenu z rúk Princa Filipa, mali sme dojem, že počujeme všetkých ľudí, ktorým slúžime, ako nám hovoria: zostaňte stále také veľkodušné, obetavé, štedré v obetovaní svojho života Bohu a chudobným. Nebojte sa vytvárať ľudské štruktúry, kde my, vylúčení na okraj, môžeme sa zmieriť so spoločnosťou.

Táto cena nám predovšetkým pripomína, že každé ráno prijímame od Boha inú veľkú Cenu: cenu byť jeho úsmevom, jeho pohľadom, jeho rukami, a tak svedčiť o jeho LÁSKE.

Sestra Asuncion GARCIA
dcéra kresťanskej lásky

Svedectvo sestier

Madagaskarská provincia

„Vodáreň“ zmierenia

Úmysly Božej lásky idú svojou cestou, aby tak zasiahli ľudstvo napriek zlu, vojne, nenávisti a katastrofám všetkého druhu. Boh nás neustále volá spolupracovať s Ním. Boh je Láska, chce naše šťastie a spásu každého človeka.

Podobne ako svätý Vincent bol vo svojej dobe pozorný na znamenia čias a povedal: *«Drahé dcéry,... musíte byť pripravené ísť všade...» «na Madagaskare nás naši páni prosia, aby sme im poslali dcéry kresťanskej lásky na pomoc a aby pritiahli duše... Budzte teda pripravené, milé sestry, obetujte sa nášmu Pánovi, aby ste mohli ísť tam, kde sa mu bude páčiť.»* (Coste X, 117 ; 29. 9. 1655)

Spomedzi 20 diecéz celého Madagaskarského ostrova kňazi a bratia Misijnej spoločnosti a Dcéry kresťanskej lásky pracujú viac ako 100 rokov v 6-tich diecézach, a jednou z nich je i diecéza Ihosy.

Môj príchod do Ankadilambe

V r. 2004, počas mojich štúdií sociálnej asistentky, som bola poslaná na stáž do jednej z dedín diecézy Ihosy: Ankadilambe (rozloha dediny nepresahuje 1 km²). V dedinách žijú prevažne prisťahovalci z východného pobrežia. Väčšinou sú evanjelici v počte asi 1000 obyvateľov. Keď v r. 1954 prišli do dediny kňazi a sestry, neboli milo privítaní, a nevedeli prečo.

Situácia diecézy Ihosy

Diecéza sa nachádza v kraji Fianarantsoa, ktorého široké stepi slúžia na pasenie a chov hovädzieho dobytku. Tento východný kraj bol opustený už za kolonializmu a aj súčasťou republiky. Kresťania predstavujú 15% obyvateľstva. V kraji žije i jeden kmeň veľmi rezervovaných nomádov – Baras. Cítia sa zabudnutí štátom (Fanjakana) a Cirkvou (Fiangonana). Len teraz začína mať u nich dopad školská dochádzka. Väčšina ľudí sú roľníci, chovatelia, predavači dobytku a zebu. Pestovanie a chov sú hlavné bohatstvá

tohto kraja. Zmýšľanie obyvateľov dediny je asi také, že ak «nejaký muž nemá dobytok, nemá spoločenské postavenie». Existujúce infraštruktúry sú: obecný úrad, v strede dediny luteránsky kostol a oficiálna škola.

Ako nadviazať dôverný vzťah s obyvateľmi dediny?

Moja úloha na stáži spočíva v oboznamovaní sa s osobami pri návšteve v ich príbytkoch, pohovoroch a pri rodinných stretnutiach. Spoznávam, že už dlhé roky skoro neexistuje zapisovanie do matriky. K náprave tohto nedostatku identity, postupným zvyšovaním citlivosti je ľuďom umožnené ísť si vybavovať na obecnom úrade a u občianskych vrchností náležité doklady. Za dva mesiace bolo vystavených 46 rodných listov a 18 osobných dokladov. Táto operácia „občianskych preukazov“ sa ukázala nutnou, pretože osoba, ktorá nie je zapísaná vo svojej krajine, stráca všetky svoje práva a povinnosti voči štátu.

S ďalšími obyvateľmi sme tiež vytvorili združenie pre:

- plán humanitárneho rozvoja pre pestovanie ryže a zeleniny,
- projekt prívodu pitnej vody. Po administratívnych záležitostiach jedna evanjelická nezisková organizácia akceptovala financovanie tohto významného projektu, pretože dedina je jedným z najzamorenejších miest parazitnými chorobami ako napr. meňavkami a bilharziózou (pozn. druh parazitárnej choroby močového mechúra vyvolanej cudzopasnou motolicou Schistosoma).

Spoznávam som tiež dejiny dediny a jej spor s Katolíckou cirkvou. V r. 1950 katolícka misia založila poľnohospodársku a chovateľskú školu. Jedného dňa dobytok ušiel. Keď išli po stopách zvierat, našli ich v susednej dedine Ankadilanana. Katolícka misia obvinila obyvateľov z krádeže a vec išla až k súdu. Od tej chvíle niektorí katolíci prestúpili na evanjelickú (luteránsku) vieru a aj potomstvu odporúčali, aby sa vyhýbali katolicizmu. Toto vysvetľuje indiferenciu dediny voči Katolíckej cirkvi už viac ako 50 rokov.

Moje pôsobenie v dedine teda veľmi zaujímalo ľudí. Hovorili mi: „Prečo si konáte stáž v tejto dedine, kde nepôsobí Katolícka cirkev? My sme vás nevolali!“ Odpovedala som im: «Kresťanská láska nemá robiť rozdiely, my sme pre všetkých, pre celý svet.» Na začiatku ma ironicky volali «sestra evanjelikov».

Jedného dňa dvaja starejší dediny mi rozprávali príbeh krádeže dobytky, o ktorej nevedeli mladé generácie. To bol začiatok dialógu. Neskôr, keď raz dedinčania počúvali vysielanie v rádiu, pri recitovaní modlitby Anjel Pána sa ma spýtali: «Vysvetli nám „Zdravas Mária“ ». O niekoľko dní neskôr som mala príležitosť rozprávať o zjaveniach v Lurdoch a na ulici Bac spolu s vysvetlením zázračnej medaily.

Po istom čase ma požiadali, aby som ich zaviedla k biskupovi, ktorému chceli vyrozprávať celé dejiny, o ktorých vôbec nevedel. Tiež ho požiadali, aby postavil malý katolícky kostol a jaskynku podobnú lurdskej, aby mohli nad ňou postaviť miestnu vodáreň. Bol to jeden zo spôsobov ako naznačiť ich smäd po prameni Božského Srdca. Keby však nebolo možné postaviť takto jaskyňu, nech je postavená na kopci, pod ktorým je dedina.

Dva týždne pred koncom mojej stáže som sa s veľkou radosťou zúčastnila slávnostného otvorenia vodárne, nadzemných hydrantov v jednotlivých častiach dediny a odhalenia sochy Panny Márie asi v polovici pahorku. A tak Mária, Matka zmierenia bdie nad dedinou Ankadilana, kde katolíci a evanjelici pijú z jedného prameňa pod jej bedlivým pohľadom.

Keď som opúšťala dedinu, prosila som kňazov a sestry z Ihosy (asi 3 km), aby naďalej viedli obyvateľov tejto dediny.

s. Marie-Madeleine RAZAFIARISOA
dcéra kresťanskej lásky

Provincia Nigéria

Nová misia v Binde (Ghana)

Binde je dedina úplne na severe Ghany, v diecéze Navrongo-Bolgatanga. Jej obyvatelia patria ku kmeňu Mamprusov, hovoria nárečím mamprusi a na okolí žije kmeň Bimobasov. Obyvatelia Bindy sú veľmi nábožní: väčšinu tvorí náboženstvo predkov a druhú časť mohamedáni a kresťania tvoria menšinu.

5. júna 2003 boli sem poslané 4 dcéry kresťanskej lásky: tri z nás prišli pracovať do vidieckej nemocnice v spolupráci s diecézou a jedna sestra bola poverená vyučovaním a pastoráciou.

Vidiecka nemocnica

Všetky tri sme pri práci v nemocnici spoznali, že miestne obyvateľstvo musí pochopiť nutnosť lekárskeho ošetrovania a dôležitosť nemocnice. Ich tradičná viera v čarodejníctvo im zabráňuje prijať a prísť na lekárske ošetrovanie, okrem krajných prípadov. Percento úmrtnosti detí sa zvýšilo kvôli malárii a anémii a u dospelých kvôli poštípaniu hadmi. Naším hlavným cieľom je pomôcť im uvedomiť si dôležitosť čistoty a hygieny.

Vyučovanie

Pred začiatkom vyučovania som vykonala malú a rýchlu anketu, pričom som spoznala, že posledná generácia nepokladala výchovu za dôležitú, skôr za stratu času, ktorý musí byť dobre využitý. Toto až dodnes ovplyvňuje ich vzdelanostnú úroveň; väčšina rodičov nedovoľuje svojim deťom ísť do školy, s výnimkou niektorých. Inteligentné deti posielajú pásť dobytok a menej schopné idú do školy. Keď sa pýtam rodičov na dôvod ich rozhodnutia, hovoria mi, že je výhodnejšie, aby sa ich schopné deti starali o dobytok, pretože ich môžu správne spočítať, zatiaľ čo deti, ktoré nazývajú „hlúpe“, nemôžu ich ani spoznať, ani spočítať.

Posilnená touto informáciou som sa rozhodla spriatelíť sa s chlapcami a dievčatami, ktorí strážili stáda. Po období zblíženia som sa rozhodla zorganizovať niekoľko hodín vyučovania, zatiaľ čo sa ich stáda pásli. Počet detí vzrastal zo dňa na deň a ich záujem ísť do školy bol posilnený vďaka skupinám rozdeleným do stupňov A, B, C, D. Nanešťastie som nemohla pokračovať, pretože nastalo obdobie sucha. Museli ísť pásť ďaleko a hľadať pastviny pre svoje zvieratá, pretože miesto sa stalo skoro púštne. Okrem toho som nemala žiadny prostriedok, ako prekonať vzdialenosť, pričom deti používajú na presun oslov. Ale tieto hodiny priniesli svoje výsledky, pretože väčšina týchto chlapcov a dievčat mohli trochu pokročiť každý vo svojom stupni.

Pastorácia

V oblasti evanjelizácie v tomto kraji Spoločnosť afrických misionárov (Bieli Otcovia) pracovala už dvadsaťpäť rokov a založila päťdesiatštyri kultových miest, patriacich do farnosti Bumkprugu. Sú rozdelené na štyri zóny s dvomi katechétami, ktorí spolupracujú s kňazmi. Kvôli vzdialenostiam medzi kultovými miestami – 2 až 40 km – a neudržiavanými alebo neexistujúcimi cestami, len chodníkmi, po ktorých možno ísť pešo; ďalej kvôli nedostatku katechétov a analfabetizmu, väčšina obyvateľstva, vrátane z Bindy, nedostala základy viery.

Okrem toho sú pre nich sviatosti čímsi cudzím, ako napr. sviatosť manželstva. Rozhodli sme sa navrhnúť pastoráciu, ktorú poznali predtým. Kvôli skutočným ťažkostiam sme sa rozhodli spolu s kňazom farnosti ujať sa 4 kultových miest.

Začali sme hodiny katechizmu a poučenia o sviatostiach, zvlášť o sviatosti manželstva. Štyri manželské páry uzatvorili svoje manželstvo v kostole. Polygamia je najrozšírenejšia forma spolužitia, a preto bolo skutočne hrdinské rozhodnúť sa len pre jednu ženu. A tak tieto prvé manželstvá od založenia farnosti pritiahli mohamedánov, animistov a veriacich iných kresťanských vyznaní. Bola to slávnosť, ktorá priniesla naplnenie života týmto párom a konvertitom v Cirkvi. Po prvýkrát videli a jedli tortu, čo vyzdvihlo udalosť. Táto slávnosť sa konala 17. apríla t. r. Pre mnohých ľudí bola príležitosťou prijať vieru v Krista. Ešte i dnes sa hovorí o tejto udalosti.

s. Bernardína PEMII, DKL

Barcelonská provincia (Španielsko)

Vianoce odlišné od predchádzajúcich!

Ú v o d

Pred mesiacom sme slávili v Tortose 10. výročie otvorenia domu "Le Xiprer" ako poďakovanie za všetky služby preukázané ľuďom, ktorí hľadajú v dedinách a mestách miesto na prežitie. Vďaka skupinám Katolíckej pomoci viacerých farností Cirkev v Tortose podporuje toto dôležité sociálne dielo. Sestry pracujú na plný úväzok v ubytovni, pri čom im pomáhajú mnohí dobrovoľníci.

Boh je blízko chudobným, a preto nie je udivujúce, že vo vianočnú noc 2005 ich navštívil „zrodom“ jednej skupiny osôb, z nich niektoré deti. Prajeme si, aby už sa už nikdy neopakovali také Vianoce, alebo aby boli vždy dcéry kresťanskej lásky po ich boku. Opíšeme vám udalosť.

Božie narodenie 2005!

24. decembra po polnočnej, okolo pol jednej v noci, zrútil sa jeden dom v starej časti mesta Tortosy... manželia s dvojročným dieťaťom práve vybehli z domu. Zobudili sa prestrašení podozrivými zvukmi a mali len toľko času vybehnúť na ulicu. Pridala sa k nim ďalšia rodina so štyrmi deťmi a 8 Pakistancov... všetci títo stihli uniknúť nešťastiu.

Hasiči a žandári prišli na miesto katastrofy... kde nájsť ubytovanie uprostred noci? Penzióny a hotely sú plné... Starosta, sociálni asistenti a žandári dovedli skupinku ľudí až do domu Katolíckej pomoci. Keď sa trochu potlačia, bude miesta pre všetkých.

Tajomstvo Vianoc!

Všetci títo ľudia, ktorí si zachránili život, prežili túto udalosť ako „preporodenie“. Podobne aj my s nimi! Prijali sme ich s láskou na tri dni, zabezpečili sme potrebné veci spojené s „narodením“, ako

príprava jedla, počúvanie a starostlivosť o každého... Stali sa centrom záujmu nášho života a skoro úplne ho absorbovali. Nemohli sme nemyslieť na Máriu a Jozefa v Betleheme, ktorí tiež hľadali útulok.

Tento rok sme zakúsili, čo sa stalo v Betleheme. Ježiš sa nám zjavil cez túto tragickú udalosť a pozval nás otvoriť naše srdcia.

Podobne ako Panna Mária uvažovala o udalostiach vo svojom srdci, tohoročné Vianoce k nám mimoriadne prehovorili cez túto udalosť, ktorá sa tiež stala v noci, ale tiež cez radosť, že sme poslúžili Kristovi službou našim núdnym bratom a sestrám.

Vianočné posolstvo zaznievalo zvláštnym spôsobom počas týchto troch dní života a zdieľania. Podobne ako Mária s Jozefom sme mohli prijať nielen pastierov, ale aj osoby nachádzajúce sa v situácii chudoby. Prosíme Božie dieťa za tieto rodiny ako i za všetkých, ktorí sú v núdzi, aby sme vedeli vždy byť solidárni v každej biede.

Komunita z Tortosy

Slovo chudobných

Juhofrancúzska provincia

“Ked’ to Ježiš počul, zadivil sa...” (Lk 7, 9)

Izabela, matka dvoch detí - 11-ročnej Márie a 8-ročného Baptiste /batist/ - sa dozvedela, že má rakovinu. Hneď na začiatku nemoci sa rozhodla vysvetliť deťom skutočnosť, aby nestratili školský rok kvôli nej a tým aby to nemalo následky na ich psychiku. Hovorila im o liečení, lekárskech vyšetreniach, chirurgických zákrokoch, ktoré mala podstúpiť, chemoterapii a rádioterapii vrátane fyzických a duševných dôsledkov a iné.

Po niekoľkomesačnom liečení Izabela sa pokúšala naplno žiť svoje povolanie matky. S manželom sa zamerala na výchovu Márie a Baptista a priala si, aby jej choroba nič nezmenila v životnom rytme detí.

Mária zblízka pozorovala stav svojej matky a pokúšala sa každý deň žiť, čo je jej úlohou: robiť si domáce úlohy, zúčastňovať sa na kultúrnych činnostiach a v hnutiach, do ktorých patrila, navštevovať starých rodičov, hrať sa s kamarátkami, dávať pozor na bračeka, poslúchať rodičov... Baptiste si nebol natoľko vedomý dramatickej situácie, ktorú prežívala jeho mama, stále ju hľadal a chcel, aby ho poláskala, chcel sa skôr hrať a byť s otcom na traktore, ako si robiť domáce úlohy.

Jednej noci bolesť sa stala neznesiteľná a nútila Izabelu ísť do nemocnice. Otec s deťmi ju pravidelne navštevoval, ale Mária skonštatovala, že jej mama je stále viac unavenejšia a že návštevy musia byť čím ďalej tým kratšie, aby mohla spať. Otec sa pokúšal zdržiavať slzy pred ženou a deťmi. Mária ale pochopila, že sa blíži veľký odchod ich mamy.

O niekoľko dní Mária sa hrala s priateľkami a otec prišiel za ňou so slzami. Pochopila, že mama zomrela. S otcom a bračekom išli sa k nej modliť. Po návrate domov Mária plakala s otcom

a starými rodičmi, ale keď zbadala, ako k nim prichádzajú ľudia, povedala rodine: *«Musíte byť silní, nesmiete plakať pred ľuďmi.»*

Keď o niekoľko dní po pohrebe Baptiste sa mal zúčastniť na školskej súťaži plávania, bol smutný a nechcelo sa mu tam ísť. Mária mu povedala: *«Chod', Baptiste! Mama by ťa tak rada videla v твоjich plavkách, ako si na súťaži. Musíš byť silný. Musíš tam ísť, aby si potešil mamu.»* Baptiste sa postupne nechal presvedčiť slovami svojej sestry a išiel do školy na túto súťaž.

Máriina učiteľka navrhla všetkým žiakom v triede, aby v krátkosti napísali alebo nakreslili niečo, čím by prejavili Márii svoju pozornosť a oporu v tejto skúške. Chantal /šantal/ jej po dlhej úvahe napísala: *«Mária, z celého srdca cítim s Tebou. A keď pocítiš, že potrebuješ svoju mamu, v tichosti si sadni do kúta a veľmi silno myslí na ňu. Ona bude pri Tebe a Ty ju budeš počuť.»*

O niekoľko dní Mária stretla Chantal a povedala jej: *«Ďakujem ti za to, čo si mi napísala. Najviac sa mi páčili tvoje riadky. A to čo hovoríš, je pravdivé. V ten večer sa mi snívalo o mame a mi povedala: Mária, som pri tebe. Keď ma budeš potrebovať, môžeš mi rozprávať a v tichu ma začuješ.»*

sestra Vincent,
dcéra kresťanskej lásky

Interprovinciálne stretnutie vizitátoriek a ekonómok slovanských provincií

Vďaka iniciatíve našej generálnej radkyne, sestry Žofie Daniščákovej, v dňoch **6. – 10. októbra 2005** sa konalo v **Lubľane, v provinciálnom dome Slovinskej provincie**, prvé stretnutie vizitátoriek a provinciálnych ekonómok slovanských provincií (Poľsko: Cheľmno - Poznaň, Krakov, Varšava; Slovensko a Slovinsko) s našou generálnou ekonómkou sestrou Ritou Ferri.

Sestra Rita objasnila otázky týkajúce sa práce ekonómok pri účtovnej evidencii provincie, čo s úžitkom prijali všetky účastníčky. Najviac ocenili tie prednášky sestry Rity, v ktorých im podala jasné smernice v ich úlohe podľa obnovených Konštitúcií, v duchu služobníc chudobných. Evanjeliová chudoba a veľká dôvera v Prozreteľnosť majú vždy sprevádzať ich úsilie pre dobro provincie a chudobných.

Na záver stretnutia účastníčky mali možnosť navštíviť viaceré domy provincie a vidieť ich diela. Počas púte vo svätyni Brezje zverili Panne Márii, Pomocnici kresťanov, celú Spoločnosť a svoju špecifickú misiu pri sestrách a všetkých tých, ktorí sú im zverení.

sestra Cveta JOST
dopisovateľka Ozvien

PodĎakovanie Archívnej služby (Materský dom)

Sestra Claire Herrmann a jej spolupracovníčky z Archívnej služby boli veľmi dojaté nad prácou „Dedičstvo“, ktoré zrealizovali provincie a ďakujú za pedantnú prácu prieskumu a spoznaných bohatstiev v zaslaných inventároch.

Pri príležitosti stretnutia vizitátoriek v máji 2006 všetky provincie budú mať prospech z tejto realizácie a spoznajú, čo Pán dovolil vykonať v našom obetovaní sa jemu a chudobným v celom svete.

D

Dejiny ***Spoločnosti***

Svätá Katarína Labouré, jej láska k Bohu a chudobným

Ú v o d

Svätí sú akoby motormi pre náš kresťanský život. Ak je ťažké napodobňovať ich, môžu nás aspoň oživovať ako „inšpirátori“. Ich príklad však vždy strhuje. Posolstvo z ulice Bac /bak/ by nebolo tým, čím je, keby sme sa neustále dívali na jej prvého svedka. Posolstvo je zakorenené vo vernosti živej osoby.

Keď vo svetle Evanjelia uvažujeme o dôležitých etapách Kataríninho života, cítime pozvanie vstúpiť do Kataríninho „vnútra“, prežiť to, čo ona a vstúpiť do dynamiky jej života pohýnaného Božím Duchom. Hoci život svätej Kataríny je osobný a tým jedinečný, neopakovateľný, táto úvaha nám môže pomôcť odhaliť v nás a okolo nás cesty Ducha Svätého, nájsť ho v radoostiach ako i v ťažkých, či bolestných udalostiach.

V prvej časti si budeme všímať Katarínin každodenný život vo Fain-les-Moutiers /fě le mujté/. V druhej časti sa zastavíme pri ťažšom období jej prvého pobytu v Châtillon-sur-Seine /šatijō sūr sěn/ a v Paríži. V tretej časti sa zahľadíme na jej život Dcéry kresťanskej lásky na ulici Bac a v Reuilly /röji/.

I. ŽIVOT VO FAIN-LES-MOUTIERS

PROSTREDIE

Detstvo Kataríny Labouré sa odvíjalo v jednoduchom, bežnom prostredí. Patrila k „našinskej“ časti dedinského obyvateľstva. Keby sme ju stretli na ulici, možno by sme si ju ani nevšimli. Dedina Fain-les-Moutiers s 200 obyvateľmi v kraji Burgundsku je ešte menej významnejšia ako Nazaret v Galilejskom

kraji. Keď si Pán vybral túto mladú, svetu neznámu vidiečanku z dediny bez slávy, opäť dokázal, že je to jeho dielo a nie ľudské. Slová svätého Pavla sa nádherne aplikujú na Fain-les-Moutiers: «...čo je svetu slabé, vyvolil si Boh, aby zahanbil silných; čo je svetu neurodzené a čím pohŕda, to si vyvolil Boh, ba aj to, čoho niet, aby zmaril to, čo je. » (1 Kor 1, 27)

RODINA

Rodina Labouré bola roľnícka, katolícka a praktizujúca. V roku 1793 Peter si zobral za manželku Magdalénu Gontardovú. Z narodených detí prežilo desať. Magdaléna bola pôvodne učiteľkou a po svadbe sa stala farmárkou. Rodičia žili šťastne, i keď bolo treba ťažko pracovať, aby sa farma udržala. 2. mája 1806 sa narodila Katarína ako 8. dieťa rodiny. Jej veľké azúrovo-modré oči hovorili už veľa o čistote srdca. Tie isté oči jedného dňa uvidia zažiarit Božie svetlo, ktoré sa dotýka srdca.

Ježiš rástol a mocnel, plný múdrosti... (Lk 2, 40)

Katarína žila deväť rokov pokojného šťastia medzi súrodencami a rodičmi, ktorí sa mali radi. Katarína mala rada svojich rodičov a veľmi rýchlo sa naučila význam vzájomnej delby medzi súrodencami. Rodinná modlitba ukončovala deň. V takomto rodinnom prostredí Katarína čerpala silu, rovnováhu, osobný rozvoj, ako i dobré psychologické zdravie. Bola veselým, silným a pracovitým dievčaťom. Už v detstve mala silnú vôľu, dokonca určitú tvrdohlavosť. Jej rodičia ju učili dôležitým hodnotám: úprimnosti, úcte k druhým, láske k dobre vykonanej práci. V kontakte s prírodou Katarína spontánne spoznávala život. Žasla nad krásou kvetín, stromov. Mala rada rozmanitosť života a jeho mnohotvárnosť. Ako dieťa bola citlivá na svet rôznofarebných odtieňov vyjadrujúcich krásu. Sviežosťou svojho srdca vníma určitú víziu sveta, človeka a života: Boh daroval ľuďom stvorenie zároveň so zodpovednosťou, aby ho zúrodnili. Učí sa zachytávať detail a vidieť v ňom význam celku. Tento kontakt s prírodou vytvára z Kataríny dieťa s jasným pohľadom, konkrétnou a praktickou myslou, s vrozeným zdravým úsudkom, ktorý poznačí celý jej život.

SMÚTOK

Ježiš sa zachvel v duchu a vzrušený sa opýtal... Ježiš zaslzil. (Jn.11,33-35)

V dome Labourovcov sa život odvíjal pokojne, hoci na farme je život strohý. Avšak v októbri 1815 začali skúšky a prevrátili život Kataríny v krutosti existencie. Krásne a tak obohacujúce rodinné súkromie sa skončí. Matka, unavená ťažkými prácami na farme, zomiera vo veku 46 rokov. Susedia a ľudia z dediny sa ponáhľali do izby zosnulej. Zvlášť ľutovali tri najmladšie deti: Katarínu (9 rokov), Tonku (7 rokov) a Augusta (5 rokov), ktorý bol nemocný po nedávnom úraze. Katarína plače. Spoznáva bolesť a zmätok. Tak milovala svoju mamu a teraz jej niet. Kto ju nahradí? Katarínine oči sa zastavili na soške Panny Márie nad kozubom v dennej. Katarína myslela, že je sama a ešte so slzami vyšla na stoličku a objala sošku: *«Ty budeš odteraz mojou matkou! »*.

Ježiš povedal učeníkovi: «Hľa, tvoja matka!» A od tej hodiny si ju učeník vzal k sebe. (Jn 19, 27)

Táto jazva, zanechaná po príliš skorom odchode mamy, nevedla Katarínu do uzavretia sa do seba, ale do hlbokého zblíženia sa s Pannou Máriou, ktorá ju bude potešovať a postupne rozháňať vrstvu hmly. Aj Panna Mária trpela pod krížom. Ale po smrti svojho Syn zostala odvážne stáť, aby bola oporou Jánovi a ostatným učeníkom. Pri kríži ich posilňuje, povzbudzuje, upokojuje. Podobne bude pomáhať aj Kataríne, aby si nenariekala, ale aby myslela najskôr na svojho otca, súrodencov, ktorí tiež trpeli úmrtím. Od toho dňa Katarína sa stáva k nim pozornejšou, podobne ako bude neskôr voči všetkým, ktorých sa bude dotýkať utrpenie a smútok. Táto bolestná situácia sa stane pre ňu príležitosťou rastu vo viere a dôvere. Boh ju postupne bude vyvádzať z tmy smútku a pomáhať znovu nachádzať svetlo lásky. Túto skúsenosť prechodu z „noci“ na „svetlo“ prežije ešte raz úplne duchovne 18. júla 1830, keď vstane uprostred noci a pôjde sa stretnúť s Pannou Máriou, ktorá ju bude čakať.

Smrť matky spôsobí zmenu života pre staršiu sestru Máriu Lujzu. Musí opustiť penzionát v Langres, prísť nahradiť matku na farmu a stať sa gazdinou domu. Aby bola úloha Márie Lujzy ľahšia, otec rozhodne poslať Katarínu a Tonku k jednej z tiet, k Margite,

ktorá vedie obchod s octom v dedine Saint-Rémy /sě rémi/, vzdialenej asi 9 km od ich dediny.

DVA ROKY EXILU

Otče, ak chceš, vezmi odo mňa tento kalich!... no nie moja, ale tvoja vôľa nech sa stane! (Lk 22, 42)

V jeseni roku 1815 Katarína opúšťa otcovský dom; cíti sa dvojnásobne sirotou. Vo veľkom dome tety Margity je veľmi živo: jej šesť detí je vo veku od 10 – 18 rokov, všetci sú starší ako Katarína a Tonka. Ale pri obchode teta Margita nemá čas starať sa ešte o dve dievčatá a najčastejšie ich zverí domácej slúžke. Katarína vykonáva rôzne drobné služby a dokazuje svoju usilovnosť pri práci. Je jej však smutno za otcom, ktorého má rada a obdivuje. Je pre ňu vzorom. Potrebuje jeho lásku a dôveru.

Počas dvoch rokov prežitých v Saint-Rémy Katarína sa naďalej učila spolu s Pannou Máriou osvojovať si denne istú vnútornú samotu. Ako dieťa pri matke rada sa modlievala ruženec a hovorila jej o svojom vnútornom napredovaní. Ježišova Matka sa stala jej každodennou životnou spoločníčkou. Veď všade, kde sa nachádza Mária, je aj Božské Srdca. Katarína sa tak stala citlivejšou na vnútorné počúvanie slova a túžila stále viac naň odpovedať. Jej srdce a vôľa sú už nasmerované k Pánovi. Chce žiť ako skutočné Božie dieťa a túži ho prijať v Eucharistii. Jej prvé sväté prijímanie je určené na 25. januára 1818 v kostole v neďalekom mestečku Moutiers-Saint-Jean /mutjé së žã/, vzdialenom asi pol míle od Fain – farnosti, do ktorej patrila ich dedina. Nebolo náhodou „žmurknutím“ oka sv. Vincenta, že dátum jej prvého sv. prijímania bol určený na výročný deň založenia Misijnej spoločnosti? Nemôže tomu porozumieť, pretože ho ešte nepozná.

PRVÉ SVÄTÉ PRIJÍMANIE

Ako mňa miluje Otec, tak aj ja milujem vás. Ostaňte v mojej láske. (Jn 15, 9)

Katarína sa vrátila do otcovského domu po dvoch rokoch odlúčenia. Jej návrat je dvojnásobným sviatkom: radosť zo stretnutia s otcom a radosť z prijatia Ježiša v Eucharistii po prvýkrát. Táto dvojité duchovná skúsenosť jej dala zakúsiť Božské Srdce ako

horiace ohnisko lásky a naplnila ju veľkým šťastím. Podobne ako po smrti matky, i tu jej Panna Mária prišla na pomoc zabudnúť na seba a ujať sa starostlivosti o rodinu. Ježiš v Eucharistii sa stane centrom jej života a práce. Tonka uhádne tajomstvo svojej sestry. Badá, že Katarína sa stáva, ako povedala o nej, «celkom tajuplnou od svojho prvého svätého prijímania».

ŠKOLA ŽIVOTA NA FARME

Mária Lujza zauča Katarínu do domácich prác. Konštatuje, ako Katarína vyšla z detstva a nadobudla veľkú fyzickú odolnosť, ktorá sa iste rozvinula všetkým tým, čo predchádzalo. Spoznáva tiež veľkosť jej duše, ktorá ju robí schopnou prekonať seba samú. Jedného dňa jej zveruje, že keby ich mama nezomrela, stala by sa dcérou kresťanskej lásky. Katarína sa pozrela na Tonku a cítila sa schopnou povedať Márii Lujze: «*My dve sa postaráme o chod domu.*» Vďaka silnému rozhodnutiu Kataríny môže Mária Lujza uvažovať o odchode z otcovskej farmy a uskutočniť svoje povolanie. A tak sa stáva dvanásťročná Katarína prvou spolupracovníčkou svojho otca. Má k nemu hlboký vzťah a vedie každodennú spoluprácu. Veľmi si ho váži a ochotne prijíma jeho rady.

AKO ŽIVOT V NAZARETE: DOBRE VYKONANÁ PRÁCA

Katarína sa pustila do vedenia domácich prác a každému prideliť jeho úlohu. V tej dobe je zamestnanie farmárky ťažké. Katarína je zaneprázdnená mnohými starosťami, ale pracuje bez náhlenia a bez prestávky. Dokazuje pravý zmysel pre organizáciu. Prijíma rozhodnutia v konkrétnych problémoch. Osud jej umožnil posilniť jej pracovitú povahu a odolnosť voči únave. V takomto namáhavom každodennom živote Katarína rozvíja rovnováhu tela a ducha a sebaovládanie. Musíme si predstaviť monotónnosť dlhých dní, aby sme lepšie pochopili bezhraničnú lásku, ktorá je už v Kataríninom srdci a ktorá sa trpezlivo a odvážne prenáša do tých najjednoduchších každodenných prác.

Fain-les-Moutiers nám pripomína Nazaret, malú lokalitu, kde žili jednoduchí vidiečania. Tu Ježiš strávil 30 rokov v bežnej, každodennej práci, od rána do večera „*robil mimoriadne dobre bežné veci*“, ako to vyjadril Péguy. Podobne ako Boh vložil svoju lásku do srdca Panny Márie, aby mohla žiť to, čo mala žiť

v nazaretskom dome, Boh vložil Kataríne do srdca silu, aby jej pomohol ujať sa jej úlohy gazdinej. Pre Tonku a mladšieho postihnutého brata je zároveň akoby matkou: prejavuje im nežnú a náročnú lásku. Môžeme si predstaviť, že Katarína sa niekedy nezhodla so svojím otcom alebo súrodencami, pretože každý z nich mal odlišnú povahu. Ale ponad všetky rozdiely Kataríninou túžbou bolo uskutočniť to, čo Boh od nej očakával v rodine, ktorú jej dal.

Ja som medzi vami ako ten, čo obsluhuje (Lk 22, 27).

Katarína ako gazdiná a slúžka vstávala v dome prvá. Osobne sa angažovala viac ako ostatní a bedlila nad tým, aby nič nechýbalo. V jej dňoch sa strieda upratovanie, varenie, starosť o dobytok... Katarína dojí kravy, kŕmi statok a vedie ho k spoločnému napájadlu; kŕmi tiež prasatá a hydinu. Každý týždeň obšívá, perie, zamiesi cesto na chlieb a zakuruje vo veľkej peci. Dáva tiež pokyny nádenníkom, vrátane mužov. Vo štvrtok chodí na trh do Montbardu (15 km). Toľko ďalších predvídaných a nepredvídaných vecí, ako napr. choroba zvierat a rastlín, zlé počasie, nehody sťažovali a niekedy zarmucovali život mladej farmárky. Napriek týmto mnohým starostiam Katarína zostáva na výške a nestráca správne ponímanie vecí. Ako vidiečanka vie čakať na dozrievanie na poli a pracovať, aby zozbierala úrodu v pravý čas.

Vari to nie je tesárov syn?... Skadeže má toto všetko? (Mt 13, 56).

Môžeme sa pýtať, odkiaľ nadobudla túto schopnosť ovládať takú ubíjajúcu úlohu? Z povahy alebo od Boha? Je isté, že po prázdne, ktoré zažila v „exile“ v Saint-Rémy, Katarína má rada otcovskú farmu a mnohoraké práce, ktoré jej pripadajú za povinnosť. Od prirodzenosti je však i pracovitá a veľkodušná. Ale predovšetkým má hlboký vnútorný zmysel pre Boha a modlitba jej pomáha prekonať nadmiernu prácu alebo starosti.

Marta mala sestru menom Máriu, ktorá si sadla Pánovi k nohám a počúvala jeho slovo (Lk 10, 40).

Katarína každé ráno chodila do kostola vo Fain a dlho sa modlievala na studenej dlažbe. Veriť pre ňu neznamenal len slová, ale svet žijúcich, blízkych osôb, na ktorých myslíme, s ktorými sa rozprávame a ktoré k nám prehovárajú. A hoci v svätostánku tohto

kostola neprebývala Sv. Oltárna, Pánovu prítomnosť nachádzala v hĺbke svojho srdca. Preto neustále zakúšala potrebu ponoriť sa do neho. Jej modlitba dávala zmysel všetkému ostatnému.

Ježiš vyšiel v tých dňoch na vrch modliť sa (Lk 6, 12).

Na nedeľnú svätú omšu chodila Katarína najčastejšie do Moutiers-Saint-Jean /mutjé sě jā/ a niekedy tu prichádzala aj cez týždeň na sv. omšu. Veľmi túžila stretnúť sa s naším Pánom v Eucharistii: On jej dával pokoj a silu na každý deň. V tomto nadšení ju nič nezastavilo. Katarína sa budila skoro, vychádzala ešte za tmy a putovala asi 3 km. Zvlášť v zime bola potrebná odvaha vydať sa na cestu.

V tých dňoch sa Mária vydala na cestu a ponáhľala sa do istého judejského mesta v hornatom kraji (Lk 1, 39).

Je vhodné, aby sme sa zahľadeli na Katarínu ako ide do Moutiers-Saint-Jean. Kráča ľahko, pretože je mladá, ale aj preto, lebo je sústredená. Táto dlhá tichá chôdza jej dovoľuje sústrediť svoje schopnosti, aby mohla aktívne hľadať Boha. Žije v hlbokkej blízkosti s Ježišovou Matkou – cez túto mladú devu môžeme pozorovať tiché tajomstvo Márie z Nazaretu, o ktorej sa skoro prakticky nič nehovorilo, okrem jej hlbokého postoja otvorenosti a pripravenosti počúvať Božie slovo.

Na spiatocnej ceste Katarína pripravuje svoj deň prežívaný s Bohom, aby mohla prinášať jeho lásku tým, ktorí pracujú na farme, susedom a ľuďom z dediny a aby vedela spoznať v ich črtách Jeho tvár. Jej dni začínajú byť miestom spoločenstva so životom Boha a ľudí. Ako čas beží, Katarína predlžuje svoje stretnutie s Kristom úkonmi Božej prítomnosti, ktoré neprekážajú každodennej činnosti. Jej srdce sa stáva akoby svätostánkom, do ktorého sa utiahne z času na čas, aby sa rozprávala s Bohom, prosila ho o jeho milosť, obetovala mu svoje starosti, trápenia, ďakovala mu, pritom nikto o tom nevedel.

Tento úžasný, veľmi hlboký duchovný život – hoci veľmi jednoduchý v prejavoch – ju robí schopnou otvorenosti a pripravenosti. Je treba veľa času a práce na sebe k dosiahnutiu takej praxe. Ale Katarína je od detstva denne, pravidelne a dostatočne dlho v kontakte s Bohom na to, aby ju mohol postupne

premieňať a osvecovať. Katarína nechce konať svoju vôľu, ale Božiu. Jej schopnosti počúvania a zvnútorňovania ju vedú k pohľadu viery na osoby a udalosti. Už nekoná len vlastnými ľudskými schopnosťami, hoci sú rozvinuté, ale s Božou milosťou a darmi Ducha Svätého. Zjednocuje tieto rozmanité činnosti do jednej – slúžiť Bohu z lásky. Katarína ako trinásťročná je „kontemplatívnu“, a zároveň „gazdinou“.

«Nevedeli ste, že mám byť tam, kde ide o môjho Otca?»

(Lk 2, 49).

Katarína naďalej nadobúdala osobnú duchovnú zrelosť a nechávala sa prenikať, zjednocovať, ovládať milosťou, na ktorú veľkodušne odpovedala. Ako štrnásťročná sa rozhodla tajne postiť v piatky a soboty. Pôst nebol pre ňu vyhľadávanie hrdinstva, ale záležitosťou medzi Bohom a ňou. Aj v ňom nachádzala energiu a silu. Jej sestra Tonka to zbadala a rozpovedala to otcovi. Ako Mária s Jozefom nepochopili rozhodnutie Ježiša, keď ako 12-ročný zostal v chráme, ani Katarínin otec nepochopil rozhodnutie svojej dcéry. Ale keďže práca na farme bola zaistená, nezasiahol. Podobne ako Panna Mária so sv. Jozefom museli súhlasiť v ten deň so stratou „ich“ Ježiša, toho, ktorý „im“ patrilo, podobne i otec Kataríny, hrdý na svoju prvú spolupracovníčku, nemohol sa neobávať, že jedného dňa stratí „svoju“ milovanú dcéru, pretože jej horlivosť a rozumnosť ho vážne znepokojovali. Pre Katarínu toto rozhodnutie nebolo porušením, skôr naopak! Vo Fain život pokračoval ako zvyčajne. Katarína sa činila v práci na farme s nadšením a živosťou, ale svojím spôsobom svedčila, že patrí Bohu, že len Boh má na ňu právo.

Zjavil sa mu vo sne Pánov anjel a povedal: „Jozef, syn Dávidov, neboj sa prijať Máriu, svoju manželku» (Mt 1, 20).

Katarína vie, že Boh má rád pôst: *«keď lámeš chudobným svoj chlieb, potulných bedárov zavedieš do domu, ak vidíš nahého, zaodeješ ho, prepustiš zlomených na slobodu...»* (Iz 58, 6-7). O nejakú dobu Katarína zverila Tonke svoju túžbu: Boh ju volá nasledovať ho bližšie, ale nevie ani kde, ani ako. A hľa, jednej noci mala Katarína zvláštny sen, podobne ako v Evanjeliu, a ktorého význam pochopila len neskoršie.

«Bola som v kostole vo Fain. Modlila som sa. Zrazu sa k oltáru priblížil starý kňaz, na hlave mal čiernu čiapočku a začal slúžiť sv. omšu. Jeho pohľad ma uchvacoval. Na konci sv. omše mi pokýval, aby som sa priblížila. Bála som sa. Pomaličky som ustupovala obrátená chrbtom k východu, ale nespúšťala som z neho pohľad. Pri východe som išla navštíviť jedného chorého. Tento starý kňaz ma tu našiel a povedal: „Dcéra moja, je dobré ošetrovať chorých. Teraz predtým utekáte, ale jedného budete šťastná, keď príдете ku mne. Boh má s vami svoje plány. Nezabudnite na to.»

Tu sa Katarína zobudila. Brieždilo sa. Bol to len sen. Ale čo znamenal? Katarína nechápala. Pokračovala vo svojej práci na farme. Uvažovala stále viac nad budúcnosťou. Plánovala, ale povedali jej, že aby mohla vstúpiť k sestram, potrebovala by aspoň vedieť čítať a písať. Preto bolo načase, aby sa naučila správnu francúzštinu, písanie a písané počty.

ČAS UČENIA

Katarína mala 18 rokov. Antónia Gontardová, vlastná sesternica z matkinej strany, navrhla, že si ju vezme k sebe, aby ju učila vo svojom penzionáte v Châtillon-sur-Seine /šatijö sür sën/. Tonka mala 16 rokov. Bola dosť silná, aby mohla zabezpečiť práce v dome. Napriek zdržanlivosti otec súhlasil, pretože uznával, že jeho prvé deti získali dobré vzdelanie, ale posledné nie - následkom smrti ich matky. A tak v roku 1824 Katarína odišla do Châtillon-sur-Seine, aby sa išla učiť. Tu pre ňu začalo nové obdobie zmeny, presadenia do nového prostredia a opustenia známeho rodinného prostredia.

(pokračovanie)

s. Anna PREVOST
dcéra kresťanskej lásky

Modlitba k Panne Márii

Svätá Mária, Matka Božia,
Ty si dala svetu pravé svetlo,
Ježiša, svojho Syna i Božieho Syna.
Plne si sa odovzdala
Božiemu volaniu
a tak si sa stala
prameňom dobroty, ktorá prúdi z neho.
Ukáž nám Ježiša.
Veď nás k nemu.
Nauč nás poznať ho a milovať,
aby sme sa aj my mohli stať schopní
pravej lásky a byť prameňmi
živej vody uprostred
smädného sveta.

Deus Caritas est,
Prvá encyklika Benedikta XVI.